

MOZAIK

5

ustvarjamo gibanje

DOMEL

Škofja Loka
dz 0
MOZAIK
2007

070 489(497 4Zelezniki)

120080259,5

COBISS c

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

KNJIŽNICA
NA TAVČARJA
KOFJA LOKA

Iz vsebine:
Domel se vrača v ustaljene tire
Angleški trg
Intervju: Rafko Eržen
Novi produkti in programi
Presoje

KAZALO BESEDA

UREDNIKA

Štefan Bertonec
Glavni urednik

Uvodnik	3
Ko se sanje končajo nastopi resnica	4
Interventno čiščenje po poplavih	6
Rušitev stare okrogle hale	8
Domelovi novi produkti in programi	9
Priprave na proizvodnjo po standardih avtomobilske industrije	10
Angleški trg	10
Nove garderobe	12
Novi prostori za proizvodnjo sesalnih enot	12
Prvi večji sistemi gorivnih celic	13
Presoje	14
Od tlačne livarne aluminija do moderne brizgalnice BMC mas	16
Požarna varnost novih prostorov	17
Rafko Eržen - intervju	18
Domel čez 10 let	20
Opravljanje obvezne prakse	22
Novi skladišni prostori	23
Poletna praksa	24
Prijava poškodbe pri delu	25
Anketa novi prostori	26
Piknik Domel 2007	27

Lani v oktobru je izšla prva številka časopisa Mozaik, ki je bila simbolično označena s številko 2. Z veseljem smo se lotili dela in oblikovali novo podobo tovarniškega glasila, ga temeljito preuredili, mu izbrali ime in nove vsebine. V uredništvu smo se trudili, da bi časopis postal aktualen, berljiv, informativen, inovativen ter aktualen. Do kakšne mere nam je to uspelo, boste presodili bralci.

Z gradivom za pripravo Mozaika ni bilo težav. Novic je bilo vedno dovolj, oziroma več kot smo načrtovali. Tudi v tej številki je novic in zapisov o dogodkih veliko, tako da je obseg te izdaje povečan na 28 strani.

Za izid številke, ki je pred vami je bilo vse pripravljeno že pred 18 septembrom, dnevom, ki naj bi svečano odprli nove prostore. Tako smo za vsebino pripravili novice vezane na rušitev stare okrogle stavbe, priprave na proizvodnjo za avtomobilsko industrijo, spregovorili smo o novih prostorih in garderobah, novih produktih in gorivnih celicah.

Pišemo o katastrofalnih poplavih, ki so nas prizadele prav v trenutku, ko naj bi uradno odprli nove proizvodne prostore. O tem, da nas je v najtežjih trenutkih trikrat obiskal predsednik vlade Janez Janša in nam obljubil pomoč, o solidarnosti in odpravi posledic neurja, ki je po prvih ocenah samo v Domelu povzročil 10 MIO EUR škode.

DOMEL®

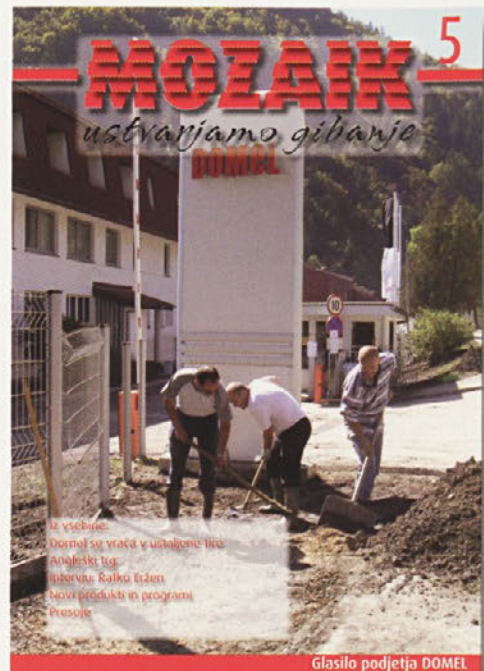
Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Železniki, d.d.
 Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
 fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel d.d.
 naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
 tel.: 04 51 17 192, fax: 04 51 17 193; e-mail: stefan.bertonec@domel.si
 Uredniški odbor: glavni in odgovorni urednik: Štefan Bertonec;
 člani odbora: Tadeja Bergant, Anita Habjan, Danica Jelenc, Romana Lotrič,
 Andreja Kenda, Katarina Prezelj, Darinka Šekli;
 foto: Foto: Anita Habjan, Janez Eržen, Štefka Jeram, Peter Korošec, Janez Šmid,
 VPK Kregar, Andrej Košir;
 grafično oblikovanje: Klemen Budna; lektorica: Majda Tolar;
 tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2007, Številka 5; Letnik 27; Izvodov: 1700
 Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Uredništvo Mozaika se zahvaljuje Tiskarni Košir za svoj prispevek k odpravi posledic vodne ujme s tem brezplačnim izvodom.

Zg. Bitnje 277, Kranj
 Tel.: 04/231 56 30
 fax: 04/231 56 32
 Mobitel: 041 612 033
 www.tisk-gtokosir.si,
 E-mail: tiskgto@gmail.com

Na naslovnici: Domel se vrača v ustajljene tire
 foto Anita Habjan

Jožica Rejec
Predsednica uprave

Po enem mesecu po poplavah, ki so prizadele predvsem Železnike in še nekaj drugih krajev v Selški dolini se počasi vrača v ustaljene tire. Posledice finančnih izgub bomo tako v podjetjih kot posamezniki še dolgo občutili. Vendar pri tem nismo sami. Zganila so se čustva solidarnosti po vsej Sloveniji. Najprej pri pomoči odstranjevanja posledic in nudenja najnujnejše pomoči v prvih dneh po poplavah in še sedaj tako za prizadete prebivalce kot za podjetja.

Vlada R Slovenije je za 18. in 19. september načrtovala obisk Gorenjske. Obisk predsednika vlade R Slovenije g. Janeza Janše, ministra za gospodarstvo g. Andreja Vizjaka, ministra za okolje in prostor g. Janeza Podobnika in ministra za obrambo g. Karla Erjavca je bil dogovorjen za 18. september od 15:45 do 16:45. Ob tej priložnosti bi odprli novo proizvodno halo in opremo, predstavili delovanje gorivnih celic in primer uporabe v avtobusu. Uredili smo proizvodne prostore in okolico. Od 17^h do 19^h smo načrtovali ure odprtih vrat, ki bi omogočile obiskovalcem ogled še preostalih delov proizvodnje. Povabili smo goste in novinarje. Poplave so žal to preprečile. Kljub težkim razmeram na cestah se je gospod predsednik vlade Janez Janša prebil do Železnikov in si ogledal stanje. Izrazil je sočustvovanje, obljubil pomoč in ponoven obisk. Ker je voda še vedno tekla po cesti in gasilci niso imeli na razpolago primernih škornjev sva se pogovarjala na cesti pred vhodom v podjetje pod dežnikom. Zastavila sem mu tudi predvideno vprašanje glede stališča do novih energijskih virov. Povedal je, da ga to osebno zanima, da verjame v nove energetske vire in da nas je pri tem pripravljen podpreti, vendar je vse odvisno od nas, glede na to kako se bomo tega lotili. Res ni ostalo samo pri besedah. Sam je še dvakrat obiskal Železnike, prav tako pa tudi ministri za okolje in prostor g. Janez Podobnik, minister za obrambo g. Karel Erjavec in minister za samoupravo g. Ivan Žagar.

Pomoč za prebivalce je pričela prihajati takoj naslednji dan. Za organizacijo so poskrbeli na občini Železniki z veliko zavzetostjo župana g. Mihaela Prevca. V Domelu smo z odstranjevanjem naplavin, mulja in vode pričeli takoj naslednji dan po poplavah. Zavzetost zaposlenih je bila izjemna. Prav tako pa je bila pomoč občanov z mehanizacijo, gasilcev, vojakov in prostovoljcev izredna. Zahvaljujem se vsem, ki ste prišli in delali po ves dan in vsem, ki ste organizirali in koordinirali delo, da smo v tako kratkem času lahko ponovno pričeli s proizvodnjo.

Pomoč Domelu in zaposlenim v Domelu, ki so bili osebno prizadeti ob poplavah še vedno prihaja iz vseh delov Slovenije in tudi od drugod. Od večjih slovenskih dobaviteljev smo že prejeli pomoč od Kolektorja v znesku 300.000 €, z Acronijem in Impolom se

dogovarjamo za pokritje stroškov uničenih materialov. Prav tako so nam pomagali tudi manjši dobavitelji.

Državno pomoč podjetjem, ki so bila prizadeta v poplavah, mora biti izvedena v skladu z vsemi slovenskimi zakoni in zakonodajo EU. Zato je za državno pomoč potrebnega več časa. Iz zadnjih dejanj ministrstev vlade R Slovenije lahko rečem, da je ta dogodek pripomogel k bolj usklajenemu dogovarjanju ministrstev za gospodarstvo, okolje in prostor ter lokalno samoupravo. Pri tem pa je imel predsednik vlade R Slovenije zagotovo odločilno vlogo. Prvi ukrep je bil odlog plačila davkov za 48 mesecev. Druga vrsta pomoči je bil razpis iz Programa ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za pokritje stroškov čiste škode na opremi in objektih po načelu pomoči de minimis do max 200.000 €.

Za pomoč večjim podjetjem, kjer gre za večje zneske pripravljajo zakon, po katerem bo to mogoče izvesti. Iz zadnjega obiska direktorjev štirih največjih podjetjih v Selški dolini pri ministru za gospodarstvo in okolje in prostor lahko rečem, da sta tako ministru kot sekretarji, ki pripravljajo potrebno dokumentacijo zelo prizadevni in aktivni.

Hvaležna sem, da kljub izjemno nevarnim razmeram deroče vode ni bilo smrtnih žrtev.

V težkih trenutkih ste bili izjemno prizadevni, delovali enotno in z istim ciljem. Še enkrat vsem najlepša hvala. Ohranimo to enotnost, zavzetost in vero v podjetje še pri vsakdanjem delu in uspelo nam bo doseči neverjetno ambiciozne cilje, tako kot nam je uspelo odpraviti neposredne posledice poplav v nekaj dneh.

Ob dvanajsti uri je bilo vse pripravljeno za slovesen dogodek. Dež ni ponehal, čeprav smo upali, da se bo nevihta umirila in da bo popoldne lepo. Še celo sonce se je pokazalo za trenutek, kot bi hotelo poudariti, da so priprave končane. Stemnilo se je in črni oblaki so še naprej razsipali svoj deževni tovor. Vode so začele naraščati, ko pa je začela Sora prestopati bregove je postalo jasno, da je otvoritev dobesedno padla v vodo. Voda je začela naraščati tako hitro, da so hipoma nastale izredne razmere. Deroča voda je pobesnela in razkrila svojo rušilno moč.

Prekinjene so bile vse povezave, telefonske, računalniške, električne, zaradi preobremenitve tudi mobilni telefoni niso delovali. Prava sreča v nesreči je bila, vzpostaviti stik s svojci, prijatelji ali poklicati številko 113.

Poplave se nam niso zgodile prvič. Bile so leta 90, 95 in 98. Vedno je Sora začela prestopati strugo za tovarno in napredovala proti glavnemu vходу. Prejšnje poplave niso pustile večjih tragičnih posledic, še zlasti po sanaciji struge Sore. Toda tokrat je razsežnost poplav v Železnikih presenetila s popolno katastrofo. Voda se je razlila po praznem tovarniškem dvorišču. Umazana blatna voda je vdrla v pritlične prostore, delavnice, skladišča, hodnike, proizvodne hale. Pravo razdejanje pa se je začelo, ko je Sora narasla tako visoko, da je prestopila strugo že v zgornjem delu Železnikov in po cesti nadaljevala z uničevalnim pohodom. Ob spremljavi strašnega truščja, bučanja in šumenja je odnašala in uničevala vse, kar je pobesnela voda dosegla. Z dela parkirnega prostora za Domelom je pospravila vse osebne avtomobile Domelovih delavcev. Na tovarniško dvorišče je naplavilo vse mogoče. Iz blata in vode so štrlele vse mogoče stvari od bele tehnike, opreme za vrt, cisterne za olje, avtomobili... Katastrofa kakršne v Železnikih še ne pomnijo.

O vodni ujmi, ki je zajela Železnike in druge kraje v Sloveniji so takoj začeli poročati mediji. Glas o povodni v Železnikih je segel preko meja Slovenije, o katastrofi v Železnikih in Sloveniji so poročali vidni evropski mediji, Železniki so zavzemale prvo mesto na Slovenskih in Hrvaških naslovnih. Zgodba o pripravah na slovesno otvoritev novih prostorov, kronana z obiskom predsednika vlade Janeza Janše, ki je prav v času trajanja vodne ujme prišel v Domel, po edini dostopni cesti preko Besnice in Dražgoš, je bila objavljena v večini medijev.

Medije so zapolnile zgodbe Železnikarjev, ki so izgubili vse premoženje in preživeli ujmo, zgodbe junakov, ki so reševali življenja in imetje, zgodbe delavcev in delavk zaposlenih v Domelu in drugih podjetjih. Te zgodbe so se začele prav na dan nameravane otvoritve novih proizvodnih prostorov v Domelu. Kdaj in kako se bodo končale, to je zdaj vprašanje. Uvodne besede teh zgodb imajo skupni uvod. Takrat tistega usodnega 18. septembra ... Nadaljujejo se danes, nadaljevale se bodo jutri, pojutrišnjem.

INTERVENTNO ČIŠČENJE PO POPLAVAH

Aleš Markelj

Takoj po katastrofalnih poplavih, še isti dan popoldan, se je sestalo vodstvo podjetja na kriznem sestanku, kjer so bile dodeljene najnujnejše naloge in aktivnosti za sanacijo poplav, ki se jih je bilo potrebno takoj lotiti. Prioriteta je bila seveda čimprejšnja ponovna vzpostavitev proizvodnje in temu cilju so bile podrejene vse ostale aktivnosti. Sam se bil zadolžen za interventno usposobitev in čiščenje objektov, zunanjih površin ter za koordinacijo s štabom civilne zaščite in gasilcev.

Še isti večer sem vzpostavil stik s predstavnikom gasilcev ter hkrati že začel iskati in aktivirati izvajalce s potrebno gradbeno mehanizacijo, ki naj bi nam že naslednje jutro prišli v pomoč. Odziv je bil izredno dober, saj je v tem času glas o katastrofi v Železnikih že zajel celotno Slovenijo in pripravljenost pomagati je bila velika. Vse akcije in aktivnosti na tem področju je bilo predhodno potrebno usklajevati s poveljstvom gasilcev in predstavniki štaba civilne zaščite.

Prva večja akcija je bila izvedena še isti večer, ko nam je na pomoč prišlo okoli 20 gasilcev in smo uspeli preusmeriti vodo, ki je po cestišču, kljub temu da se je Sora že vrnila v strugo, še vedno pritekala v velikih količinah in se stekala v naše podjetje.

Naslednji dan in nato podobno tudi nekaj naslednjih dni, nam je z izredno zavzetostjo zaposlenih in tudi z veliko pomočjo zunanjih sodelujočih, uspelo grobo očistiti in sanirati objekte in zunanje površine. V soboto (četrti dan po poplavih) nam je tako že uspelo izvesti grobo pranje asfaltnih površin. Kot zadnje smo očistili parkirišče, ki je bilo dokončno usposobljeno v torek, natančno en teden po poplavih. S tem je bilo tako imenovano prvo interventno čiščenje okolice in objektov zaključeno. Seveda so se nato podobne aktivnosti še nadaljevale in se bodo tudi še v prihodnosti (beljenje, barvanje, sanacija parkirišča ob strugi Sore in ureditev razsvetljave, popravilo oz. zamenjava varovalne ograde, ...).

V teh prvih sanacijskih aktivnostih je poleg naših zaposlenih, kot že omenjeno, sodelovalo tudi veliko zunanjih partnerjev, sokrajanov ter pripadnikov Slovenske vojske in gasilcev. Če povzamemo vse te aktivnosti interventne sanacije objektov ter zunanjih površin, v prvih dneh po poplavih, potem lahko ugotovimo naslednja dejstva o »zunanji« pomoči:

- 4 zunanji izvajalci s 5 rovokopači so skupno opravili 128 strojnih delovnih ur,
- 4 zunanji izvajalci z različnimi kamioni so opravili 116 strojnih delovnih ur (odvoz blata, mulja ter preko 400 m³ naplavin lesa),
- 8 kmetov, predvsem s področja Selc in Dolenje vasi, je opravilo s svojimi traktorji in cisternami za gnojnico preko 70 strojnih delovnih ur (črpanje in odvoz mulja),
- dva zunanja izvajalca z specialnima komunalnima voziloma za črpanje blata in mulja ter prebijanje zamašenih odtočnih in kanalizacijskih kanalov, sta skupaj opravila preko 96 strojnih delovnih ur,
- zunanji sodelavci, ki so izvajali strojno čiščenje proizvodnih površin, so skupno opravili preko 700 delovnih ur,
- v teh prvih dneh po poplavih nam je skupno pomagalo preko 100 pripadnikov Slovenske vojske in podobno število pripadnikov različnih gasilskih društev, ki so tako, po moji oceni, skupno opravili okoli 1.800 delovnih ur.

Smatram, da nima pomena, da kogarkoli posebej poimensko izpostavimo oz. pohvalimo, saj sem prepričan, da smo v tistih prvih dneh po poplavi, vsi zaposleni in tudi vsi zunanji partnerji, ki so nam prišli pomagati, delali po svojih najboljših močeh in znanjih. Vsem skupaj gre še enkrat velika zahvala za pripravljenost in prizadevnost, ki ste jo pokazali in delili s podjetjem v tistih težkih trenutkih – zato vsem skupaj velika HVALA.

Dan žalovanja za umrlimi v torkovi naravni katastrofi

Sanacija prizadetih območij se je nadaljevala, Železnike je obiskal predsednik republike Drnovšek

Ljubljana – Po torkovih katastrofalnih poplavih, ki so prizadele območje Celja, Železnikov in Nove Gorice, je bil včeraj v državi dan žalovanja. Na veliko gnotno škodo, ki je nastala v poplavih, so se s številnimi humanitarnimi akcijami odzvala številna slovenska podjetja in organizacije. Na prizadeta območja so se odpravili tudi številni prostovoljci, ki v duhu solidarnosti pomagajo tamkajšnjim domačinom. Železnike je obiskal

predsednik države Janez Drnovšek, ki je za odpravo posledic neurja vladi že odstopil 25.000 evrov iz proračunskih sredstev. Žrtvam poplav so se z minuto molka poklonili zaposleni na stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju, sožalno brzojavko pa je premieru Janezu Janši poslal tudi predsednik evropske komisije Jose Manuel Barroso. Medtem so se sanacijska dela na prizadetih območjih nadaljevala. **cr stran 3**

Ce ljudje trikrat ostanejo brez vsega, je nekaj narobe

Kjub trem smrtnim žrtvam v nedavni ujmi v Železnikih župan Mihael Prevc pravi, da so imeli srečo v nesreči, da takrat na cestah ni bilo več ljudi – Posredovanja na državnih ravni ob tesnem sodelovanju lokalnih oblasti je potekalo vzorčno – Kako doseči čim pravičnejše razdeljevanje pomoči – Brez gasilcev ne bi bilo tako uspešni

TEMA DNEVA

So zavihali rokave ...

Slika torkove vodne ujme in njenih posledic se počasi ostri; v živo, pravijo očvidci, je še precej bolj tragična, kot kažejo fotografije in posnetki silovitih voda, zrušenih stavb, polomljenega lesa, zmečkane, v blato potopljene pločevine. In šest izgubljenih življenj. Premier se že dolgo ni tako globoko dotaknil src državljanov – s preprosto življenjsko modrostjo: da mu je iskreno žal za umrle in njihove svojce, saj je edino življenje nenadomestljivo. Vse ostalo, materialno škodo torej, »bomo že popravili«.

Prva oseba množice je zagotovo zbudila novo upanje tistim, ki so nemočno obstali na blatnih naplavinah. Ministri ključnih resorjev s premierom na čelu so se v resnici podvzivali v prizadete kraje in prisluhnili ljudem. Ter naredili načrt: nemudoma, so določili, naj gre za odpravo posledic celotna proračunska rezerva. Ko se je pokazalo, da bo škoda še bistveno večja, so predvideli dodatne ukrepe po zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč. Ker je državna pomoč zasebnim podjetjem po evropski pogodbi prepovedana, jo bodo razdelili po posebnem programu, kot dopušča EU. Seznan upravitelcovec že sestavljajo. Za pomoč bodo prosili tudi Evropski solidarnostni sklad, saj po vitni škodi dosega »vstopni prag«. Tu se še vrsta za državo drobnih, za posameznika ali podjetje pa pomembnih odpustk: od odloga plačil prispevkov in možnosti njihovega odpisa do oprostitve plačila take pri naročanju uničenih nebnih dokumentov.

Morda se komu ne bo zdelo primerno poudarjati, da je k linkovitemu odzivu v obliki ... precej pripomogla tudi bližnja gled. Vsaj zrna sreče sredi o zna. Če bo objuljeno tudi lada, ki je reševala popotresno (no), bo pridobil več, kot ljudje v e končati z državo. Potrebna bo lečega križa (ki je že napovedal atnic, bank, z donacijami pa se pečna podjetja.

GROZA v idilični dolini

Čeprav nas od tragedije v Železnikih deli nekaj sončnih dni, ne smemo pozabiti razdvojanja, ki ga je v tem nekdanj idilični lepem mestecu za seboj pustila razbesnjena narava. Žalostni prizori in izjave, ki smo jih videli in zapisali jutro po siloviti ujmi, naj nam bodo vsem spodbuda za to, da po svojih močeh pomagamo ljudem, katerih domove sta prekrila voda in blato, tako da bodo lahko čim prej postavili nove temelje svojih življenj.

RUŠITEV

STARE OKROGLE HALE

Aleš Markelj

Celoten projekt rušitve stare okrogle hale in gradnja nadomestnega objekta je pri koncu. Ko pogledamo nazaj, vidimo da so se prve aktivnosti na tem projektu začele že pred tremi leti, medtem ko je bila sama operativna izvedba zaključena v enem letu. Predračunska vrednost celotnega projekta je znašala 3,5 mio EUR, končna vrednost izvedenih del pa 3,75 mio EUR. S tem smo namesto 2.500 kvadratnih metrov nefunkcionalnih površin v stari okrogli hali, pridobili dobrih 4.700 kvadratnih metrov kvalitetnih proizvodnih in skladiščnih površin v središču kompleksa podjetja.

Rušitev stare okrogle hale

O nujnosti sprejetja določenih ukrepov v zvezi s staro okroglo halo se je v podjetju govorilo že vrsto let, če ne celo desetletje. Resneje in načrtovano pa smo se s tem projektom začeli aktivno ukvarjati leta 2004, ko smo izvedli razpis za izdelavo projektov za »Rušitev okrogle proizvodne hale« v kompleksu podjetja Domel. Projekti so bili pripravljani do konca leta 2004, izdelalo jih je podjetje Studio Tržič d.o.o.. V začetku leta 2005, natančneje 28.02.2005, je bilo s strani Upravne enote Škofje Loke izdano gradbeno dovoljenje za rušenje. Nato se je dinamika projekta nekoliko umirila, v začetku leta 2006 pa je padla dokončna odločitev, da v letu 2006 izvedemo rušitev stare hale in začnemo z nadomestno gradnjo. Tako je bilo potrebno aktivno začeti delati v dveh smereh. Na eni strani pripravljati vse potrebno za rušenje (izbor izvajalcev, iskanje začasnih in nadomestnih lokacij za čas rušenje, priprava in izvedba obvodov energetskih kanalov – elektrike, toplovida, vodovodov, komprimiranega zraka, selitev določenih oddelkov na nove lokacije, selitev deponije odpadnih surovin, ...), na drugi strani pa smo sočasno začeli z aktivnostmi za izvedbo nadomestne gradnje (izbor projektantov, priprava projektne naloge in definiranje tehnoloških parametrov, ...).

Samo rušenje hale se je pričelo prvi dan kolektivnega dopusta, 29. julija 2006, in je bilo končano do 20. avgusta oz. v času trajanja kolektivnega dopusta, tako da samo rušenje ni preveč vplivalo na ostalo poslovanje družbe. Kljub določenim pričakovanim in tudi manjšim nepričakovanim zapletom, moramo priznati, da sta nam šli na roko predvsem dve stvari: že prej razpisani trije tedni kolektivnega dopusta ter za mesec avgust izredno slabo in deževno vreme, kar je preprečevalo večje prašenje ob rušenju in s tem onesnaženje celotne okolice (dejansko je lanskega avgusta skoraj vse tri tedne po malem rosilo in verjetno smo bili eni redkih ljudi, ki smo bili ob tem celo zadovoljni). Rušenje je s svojimi podizvajalci izvajalo podjetje SGP Tehnik d.d. iz Škofje Loke, ki je bilo izbrano kot najboljši izmed šestih potencialnih ponudnikov. Vrednost opravljenih del je znašala 132.000 EUR

Nadomestna gradnja

Izdelava projektov za novi objekt je bila na podlagi razpisa v začetku leta 2006 zaupana podjetju Studio Tržič d.o.o., glavni in odgovorni projektant je bil g. Boštjan Žepič, u.d.i.a..

Takoj po sami rušitvi stare hale so se nadaljevale aktivnosti v povezavi z nadomestno gradnjo. Pregledovali so se prej prikriti instalacijski in kanalizacijski vodi, preverjale nivojske višine, ustreznost terena na porušnem območju, priprava natančnejših geodetskih posnetkov, ...

Nadaljevali smo z izborom izvajalca gradbeno obrtniških del. Razpis smo zastavili razmeroma široko, saj so bile ponudbe razposlane sedmim potencialnim izvajalcem s področja skoraj celotne Slovenije. V ožji izbor, oziroma drugi krog izbora, so prišla naslednja podjetja: GPG Grosuplje d.d., Energoplan d.d. iz Ljubljane ter podjetje SGP Tehnik d.d. iz Škofje Loke. Slednje se je tudi najbolj približalo našim ciljem in željam, zato je bila z njimi v začetku oktobra 2006 podpisana gradbena pogodba v višini 1,9 mio EUR. Takoj po podpisu pogodbe in pridobitvi gradbenega dovoljenja so se začela izvajati gradbena dela, ki so potekla neprekinjeno do junija letošnjega leta, ko je bil tudi rok za dokončanje objekta. Z načrtnim delom in tudi s pomočjo mile zime, nam je uspelo, da

DOMELOVI

NOVI PRODUKTI IN PROGRAMI

Motorji za sesalnike se v Domelu proizvajajo že več kot 30 let, elektromotorji pa več kot 50 let, zato se verjetno marsikomu poraja vprašanje, kaj je na sesalni enoti oziroma motorju po vseh teh letih sploh še možno spremeniti. Pa je kljub temu vsaka nova družina sesalnih enot nekaj posebnega, tako po konstrukciji in tehnologiji kakor tudi karakteristikah. V vseh teh letih se je v podjetju na vseh področjih nabralo veliko izkušenj in znanj, ki so bogat vir za nove izboljšave in inovacije. Nove družine so tehnično in tehnološko bolj dovršene, kar dokazujejo priznanja naših kupcev (Philips) kakor tudi nagrade, kot je Heureka.

Matjaž Čemažar

so se prvi stroji za predelavo BMC mase dejansko preselili že v sredini meseca junija 2007, celotni oddelek pa do konca istega meseca. Zunanja ureditev in asfaltiranje pa je bilo izvedeno v mesecu avgustu, v času kolektivnega dopusta, ko je tudi edini možen termin za izvedbo take obsežne akcije.

Sočasno z gradbeno obrtniškimi deli je bilo potrebno opraviti tudi vsa strojno in elektro instalacijska dela, ki so se intenzivno začela izvajati v začetku letošnjega leta. Izvedbo strojno instalacijskih del (ogrevanje in hlajenje, prezračevanje in klimatizacija, komprimiran zrak, vodovod in kanalizacija) v vrednosti 822.000 EUR smo na podlagi razpisa zaupali podjetju Klima Belehar prezračevanje in klimatizacija d.o.o. iz Kranja. Elektro instalacijska dela na novem objektu v pogodbeni vrednosti 324.000 EUR, pa je izvajalo podjetje Vistop d.o.o. iz Dolenje vasi.

Nadzor nad izvedbo in kvaliteto del ter napredovanje le teh, v skladu s terminskim planom, je izvajalo podjetje Domplan, d.d. iz Kranja. Glavni nadzorni je bil g. Aleš Robič, pri strojnih instalacijah je izvajal nadzor g. Igor Orešnik, za elektro instalacije pa g. Andrej Križnar.

V mesecu juliju so bili v prostore novega skladišča nameščeni novi skladiščni regali, v času kolektivnega dopusta pa se je v nove prostore tudi dejansko že preselil načrtovani del skladišča. Prav tako je bila v tem času, v nove prostore montaže, nameščena oz. premeščena montažna linija za izdelavo sesalnih enot, na kateri se je takoj po dopustu že začela redna proizvodnja. Tehnični pregled novozgrajenega objekta je bil izveden 12. septembra 2007.

Za konec bi se rad zahvalil vsem sodelavcem, ki ste kakorkoli sodelovali pri izvedbi tega velikega in zahtevnega projekta. Zahvala velja tako sodelavcem iz Domela, kot tudi vsem ostalim zunanjim partnerjem, ki ste prispevali k uspešni izvedbi projekta. Vesel sem tudi dejstva, da se tekom celotnega poteka rušenja in nadomestne gradnje ni zgodila nobena hujša delovna nesreča. Projekt je bil zahteven, potrebno je bilo veliko truda in usklajevanj velikega števila vključenih, vendar glede na odziv zaposlenih v novi hali, reakcije vodstva in ostalih zaposlenih, upam oz. smatram, da smo projekt uspešno pripeljali do konca. Tega dejstva niso mogle skaziti niti katastrofalne poplave 18. septembra 2007, ki so tekoče aktivnosti v novih prostorih prekinile le za par dni, nato pa se je delo nadaljevalo še z večjo dinamiko naprej.

Take dosežke je možno pričakovati le z močno razvitimi lastnimi kompetentnimi jedri, ki so se sposobni neprestano izobraževati, svoje znanje pa nadgrajevati z izkušnjami kakor tudi s sodelovanjem z zunanjimi institucijami znanja.

Nenehen napredek in razvoj novih tehnologij je tesno povezan z vprašanjem energije bodisi zagotavljanjem virov energije kakor tudi učinkovite rabe le-te. Na glavnem programu Domela sesalnih enot se to odraža v napovedani uvedbi energijske nalepke v letu 2008, ki bo na trgu vzpostavila nove kriterije, predvsem v smeri višje učinkovitosti sesanja in nižjih nivojev hrupa. Na prihajajoče spremembe na trgu se pripravljamo z razvojem nove družine sesalnih enot, ki so nadgradnja družine 463. Glavni izzivi razvojnega področja so dosegati izkoristke preko 50% pri omejitvah na strani hrupa. S projektom Global II smo za znanega kupca dosegli izkoristek 48% pri hrupu nižjem od 92 dB(A) z več omejitvami na strani zračne karakteristike, kar je zaenkrat najboljša sesalna enota na trgu.

Prav tako se zaključuje z zlato plaketo za inovacijo nagrajen projekt hitrotekoče sesalne enote 467, ki se odlikuje s kompaktno konstrukcijo in je na trgu najmanjši in najlažji elektromotor za mokro sesanje. Ena od glavnih omejitev projekta je bila konstrukcija izdelka, ki bo omogočala proizvodnjo na visoko avtomatizirani montažni liniji 10, ki se nahaja v montažnih prostorih novogradnje. Visok nivo avtomatiziranosti bo zagotavljal zahtevano zanesljivost in stroškovno učinkovitost izdelka, konstrukcija in visoki vrtljaji pa v tem trenutku najnižjo možno težo vgrajenega bakra in železa, ki postajata ključni surovini za elektroindustrijo.

Učinkovita raba električne energije postaja vse pogostejši kriterij tudi na drugih področjih, kjer se oziroma bi se lahko pojavljali Domelovi produkti. Intenzivna krepitev naših ključnih kompetenc na področju razvoja elektromotorjev in njihovih nadgradenj je priložnost za podjetje in razvoj novih programov z visoko dodano vrednostjo. Veliko

priložnost vidimo v razvoju palete elektronsko komutiranih EC motorjev, ki z visokim izkoristkom in nizko specifično težo na enoto moči vsekakor obetajo večje tehnološke spremembe na trgu elektro pogonov. Gre za širitev programa, na katerem imamo kar nekaj let tradicije in že dosegamo dobre rezultate.

Domel pa je aktiven tudi na področju razvoja alternativnih virov električne energije. Z aktivnim delom na področju gorivnih celic smo eden izmed prepoznavnih dobaviteljev proizvajalcem gorivnih celic. Razvoj sistema za dovajanje zraka v gorivno celico se ujema z osnovno usmeritvijo podjetja, gre pa za specifična znanja in zahteve, ki jih bomo uporabili tudi v razvoju nove storitvene dejavnosti systemskega inženiringa znotraj podjetja Domel Energija.

NA PROIZVODNJO PO STANDARDIH AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Janez Hostnik

Ena od strateških usmeritev našega podjetja je tudi razvoj in proizvodnja izdelkov za tržišče avtomobilske industrije. Tako že dalj časa poteka kar nekaj projektov, ki nas bodo vključili v to zahtevno tržišče. V enem takšnih projektov sodeluje tudi naša poslovna enota PE Motorji, kot nosilka proizvodnje DC motorjev. Ker v naslednjem letu planiram pričetek proizvodnje DC motorja za uglednega kupca s tega trga, potekajo pri nas aktivnosti za izpolnitev pogojev, ki so potrebni za tako zahtevno proizvodnjo.

Osnovni cilj proizvodnje v avtomobilski industriji je visok nivo kakovosti. To pomeni delovanje celotnega procesa proizvodnje in podpornih procesov v smeri nič napak. Pogoj za to je tudi primerna usposobljenost delavcev, stalne izboljšave, red in delovna disciplina.

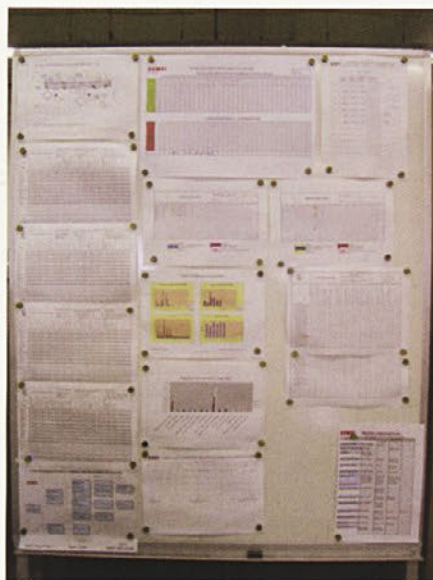
V PE Motorji poteka kar nekaj aktivnosti na vzpostavitvi višjega nivoja urejenosti delovnega okolja v proizvodnji in skladišču in uvedbi preglednega sistema informiranja delovnih skupin.

Kot se v stanovanju doma prijetneje počutimo, če je čisto in pospravljeno, tako je tudi v podjetju na vsakem delovnem mestu in njegovi okolici. Pomedena tla, material na označenih deponijah, proste transportne poti in očiščeni stroji, na delovnih mestih ni hrane in pijače, ni poslušanja radia, ni telefoniranja preko mobilnih telefonov... Vsak delavec je maksimalno osredotočen na kvalitetno izvajanje delovne operacije. Za dobro počutje delavcev pripravljamo poseben prostor v proizvodni hali, kje bodo lahko na kulturnen način v času odmorov pojedli obrok hrane, popili kavo in osvežilne pijače.

Na preglednost sistema informiranja delovnih skupin vpliva aktivnost posamezne delovne skupine in standardiziran prikaz informacij na informacijskih tablah. Pomembno je, da imajo delavci v delovni skupini sveže podatke o proizvedeni količini, izkoristku linije, kakovosti, ciljih in ukrepih za izboljšanje z nosilci in roki. Informirani bodo o inventivni dejavnosti skupine preko prikaza stalnih izboljšav. Napisano bo koga delavec pokliče v primeru slabe kakovosti, pokvarjenega stroja, v primeru splošne nevarnosti ali ob nesrečah.

Večkrat je bilo slišati, da delovanje podjetja po standardih avtomobilske industrije zahteva dodatne stroške, ki se jim pri »klasični proizvodnji« lahko izognemo. Ta trditev na začetku lahko celo drži, saj prehod zahteva dodaten denar in ljudi. Ko je pa sistem vzpostavljen, dobimo povrnjena vlaganja z manjšimi stroški slabe

kakovosti, hitrejšim obračanjem zalog, krajšimi pretočnimi časi... Pomembno je tudi, da smo z zahtevnimi izdelki in zahtevno proizvodnjo za avtomobilski trg na najboljši poti ohranjanja delovnih mest. Kje se delajo danes nezahtevni ceneni izdelki je gotovo vsakomur jasno.

TRG

Sedim v svoji pisarni v leseni hišici na koncu mojega angleškega vrta in pišem to sporočilo. Poimenujmo ga kar "Dušanovo pismo iz Londona". Najprej bi se vam rad tudi uradno predstavil.

Dusan Vučinič

Prepričan sem, da ste me mnogi ob najrazličnejših priložnostih že videli v Domelu, ponavadi s katerim izmed naših kupcev.

Rojen sem bil v vasi Rosalnica v bližini Metlike. V tistih časih je moja družina imela žago in mlin. Leta kasneje, po smrti mojega očeta, smo zapustili tla bivše Jugoslavije in odšli s trebuhom za kruhom, da bi bili skupaj s tetami in strici. Nenačrtovano smo pristali v Združenem kraljestvu, ki ga domačini imenujemo kar Anglija. Tu sem tudi zaključil študij in prejel naziv Inženir elektronike. V iskanju izzivov in dogodivščin sem zamenjal službo in se zaposlil v prodajni službi angleške družbe, ki je uvažala elektronske komponente. Iskra je bila glavni dobavitelj.

V Iskri sem ostal še 30 let. Med tem časom so mi zaupali mnogo vodstvenih odgovornosti. Danes imam več kot 40 let izkušenj v prodaji in marketingu.

Med tem časom sem obiskal in bil v stiku z Domelom. Če vas zanima več, me naslednjič, ko me vidite v Domelu, ustavite in odgovoril bom na vaša vprašanja.

Trenutno je vreme tu čudovito. Takšnega sončnega vremena nismo videli že od izjemno suhega in sončnega aprila. Letos smo v Veliki Britaniji podrli kar nekaj vremenskih rekordov.

Ponavadi je april namočen, letos pa je bil najbolj suh do sedaj. Bilo je prelepo. Nato je pričelo deževati. Deževje ni in ni prenehalo. To je prvi poaprilski vikend, ko sonce sije tako v soboto kot v nedeljo. Hural!

Westminsterska palača in stolp, v katerem je Big Ben

Omenil sem, da smo podrli kar nekaj rekordov. Najbolj kritično je bilo julija. Mogoče ste ob prebiranju mednarodnih novic zasledili vest o hudih poplavih okoli Oxforda. Julij je bil najbolj namočen mesec. Količina padavin je podrla vse rekorde in dosegla 141 mm. Prejšnji rekord sega v leto 1936, ko so namerili 134 mm, siceršnje julijsko povprečje pa je 72 mm. Neprestano je deževalo. Celó v moji garaži sta bila 2 cm vode. Posledice so bile neprijetne; na tleh so ležali uničeni delci, betonska tla so bila namočena, širil se je neprijeten vonj. Pomislil sem na vseh 600.000 poplavljenih domov. Ubogi ljudje so trpeli. Pomoč je prišla, a njihovi domovi so bili še vedno uničeni. Okoli 350.000 ljudi je za 5 do 6 tednov ostalo brez tekoče vode. Prinašali so jim ustekleničeno vodo in vodo v tankerjih, saj so bile uničene črpalke in kanalizacija. Hvala bogu, da se življenje ponovno normalizira. Dež se je poslovil, država se suši. V nekem trenutku nas je prešinilo, da nas bo iz Evrope odneslo v Atlantski ocean.

Naj vam povem še nekaj o življenju v Londonu. Živim na jugu Londona, severno od letališča Gatwick, ki je od mojega doma oddaljen 20 minut.

V London se ne vozim več z avtom. Raje se usedem na vlak. Ne boste verjeli, toda statistika pravi, da je povprečna hitrost 18 milj na uro (dolžino še vedno merimo v miljah). V Evropi bi bilo to 28 km/h. Če že to ni dovolj hudo, pa so nam postavili še okoli 150.000 hitrostnih radarjev, ki pomagajo, da zmanjšamo hitrost. Slišal sem, da bodo tudi vas „osrečili“ z radarji. Res mi je žal. Le kaj ste storili, da ste si to zaslužili?

Morda vas zanima tudi nekaj o gospodarstvu?

Pivo v „pubu“ stane 2,5 do 3 funte za „pint“. In kaj je „pint“? To je malo več kot 1/2 litra (0.568 l). Da, še vedno pijemo toplega.

Gospodarstvo se dobro drži. Sprašujemo se, kako in zakaj. Vse več industrije seli svojo proizvodnjo v države z nižjimi stroški. Največja med njimi je Kitajska, sledijo pa ji Indija in vzhodnoevropske države. Slovenija ni uvrščena med vzhodnoevropske države. Velika Britanija je imela močno industrijo sesalnikov. V času razcveta so obstajala podjetja Hoover, Goblin, Vax, Dyson in Numatic. Ostal pa je le eden – Numatic. Ostali so proizvodnjo preselili na Kitajsko, v Veliki Britaniji so obdržali le oblikovanje

Tower Bridge

in razvoj. Hoover je del skupine Indesit pod italijanskim lastništvom, Goblin spada pod Morphy Richards pod irskim lastništvom, Dyson je ostal v zasebni lasti gospoda Dysona, medtem ko Vax spada v skupino TTA, ki je postala največja svetovna proizvajalka sesalnikov.

Trenutno se z ravnoinimi inženirji pogovarjam o možnostih uporabe naših motorjev. Uporabili bi jih za visoko zmogljive sesalnike in novo generacijo sesalnikov, ki bodo v skladu z novo evropsko zakonodajo o energetskem označevanju. Obenem iščem nove načine uporabe elektromotorjev. Nedavno smo v zaključno fazo pripeljali posel s sušilcem rok. Angleško podjetje PHS (Personal Hygiene Services) je izdelalo komercialni sušilec rok, v katerega bo vgrajen motor 463.3.402-4. Izdelovali ga bodo v Shanghaiški tovarni podjetja World Drier Inc.

Vesel sem, da vam lahko povem, da naše motorje dobavljamo tudi podjetju Hoover na Kitajskem.

City hall v Londonu

Ukvarjam se tudi z EC motorji. V zadnjih dveh letih smo razširili poslovanje v že obstoječih aplikacijah, za naslednje leto pa smo si zastavili cilj, da ga razširimo še na nove aplikacije.

Vedno težje je sklepati posle, saj kupci neprestano govorijo „to lahko dobim ceneje na Kitajskem“. Biti moramo učinkovitejši in bolj ustvarjalni, da ponudimo našim kupcem nove, boljše in stroškovno učinkovite rešitve.

S tem sporočilom bom zaključil moje prvo pismo in se že veselim naslednjega.

Lep pozdrav,

Dušan

NOVE GARDEROBE

Tone Rovtar

Končno! To lahko rečemo po zaključeni investiciji v nove prostore. Končno zato, ker smo z izgradnjo novih garderob obrnili dolgoletni trend zmanjševanja prostora namenjenega garderobam.

NOVI PROSTORI ZA PROIZVODNJO SESALNIH ENOT

Drago Benedik

V zadnjih desetih letih se je bistveno povečala proizvodnja sesalnih enot, zato smo se stalno soočali z vedno novimi potrebami po dodatnih proizvodnih površinah.

Verjetno vas je le malo takih, ki se še spomnite, da so bili prostori, v katerih je sedaj računski center, zgrajeni za garderobe. Tudi v pritličnem delu upravne zgradbe, v kateri so gostovali delavci Indramata, (sam poizkušam, da bi ji rekli hala 71, zgrajena je bila namreč leta 1971), sta bili dve garderobi s preko 200 omaricami. Tudi staro garderobo v pritličju uprave smo ob preureditvi precej zmanjšali. V vseh teh primerih smo za namestitev omaric izkoristili razne hodnike in druge manj uporabne delovne prostore. Pri tem je bila služba varstva pri delu celo predmet kritike, zakaj za garderobe uporabljamo prostore, ki so visoki preko štiri metre. Razumljivo je, da za garderobe niso potrebni tako visoki prostori, nihče pa ni upošteval, da smo omarice morali preseliti prav zaradi potrebe širitve tistih oddelkov, ki so nam pozneje »zavidali« tako visoke prostore.

Nove garderobe obsegajo žensko in moško garderobo skupaj s hodnikom po praktično celi dolžini novega objekta. V ta hodnik bomo namestili nove garderobne omarice, ki jih bodo uporabljali delavci orodjarne in delno delavci v proizvodnji sestavnih delov. Tako bomo hkrati izpraznili tudi prostor nasproti oddelka erozije, ki ga bo uporabljala orodjarina v proizvodne namene. Novo moško garderobo bodo uporabljali delavci iz oddelka BMC in vsi tisti moški, ki imajo sedaj garderobe po hodniku vzdolž orodjarne. Žensko garderobo bodo uporabljale delavke, ki imajo sedaj omarice na hodniku, ki vodi iz montaže proti tehnologiji, in tiste, ki jih imajo na hodniku vzdolž orodjarne.

Žal zaradi zamude pri dobavi novih omaric ne bomo mogli celoten postopek selitve opraviti tako, kakor smo prvotno načrtovali. Planirali smo, da bomo najprej uredili garderobe za delavce iz orodjarne, ki bodo imeli nove omarice na novem hodniku. Tako bi pridobili zadosti praznih starih omaric, da bi ob preseljevanju lahko nudili potreben prostor za ločevanje moških in ženskih garderob in hkrati zavrgli najslabše stare omarice. Ker novih omaric ne bo pravočasno, bomo v prvi fazi preselili le omarice iz oddelka BMC in obeh hodnikov, in sicer tako, da bomo v žensko garderobo namestili tiste stavke garderob, ki jih uporabljajo pretežno ženske, in v moško garderobo tiste, ki jih uporabljajo pretežno moški. Po dobavi novih omaric pa bomo preselili še garderobne omarice delavcev iz prostora nasproti erozije v nove omarice na hodniku in izločili najslabše omarice. Če nam bo prostor dopuščal, bomo preselili tudi čim več omaric iz stare garderobe v upravi, ki bo perspektivno namenjena prostorom za goste.

Upam, da bomo imeli delavci po končani preselitvi garderob bistveno boljše pogoje za shranjevanje svojih stvari, kakor smo jih imeli do sedaj. To svoje prepričanje utemeljujem tudi s tem, da je v moški in ženski garderobi urejena celo klima, na hodniku pa učinkovito prezračevanje. Izognili se bomo tudi »drenjanju« na preozkih hodnikih in nenazadnje zagotovili tudi zahtevam zakonodaje, ki določa, da morajo biti urejeni posebni prostori za garderobe, ločeni za ženske in moške, če je v posameznem obratu zaposlenih več kakor 20 delavcev.

Z novogradnjo prizidka montaže v letu 2000 smo pridobili 800 m² površin za proizvodnjo pločevinastih sesalnih enot 462. S to gradnjo smo rešili prostorske probleme le za nekaj let. V letu 2002 smo s selitvijo proizvodnje kolektorskih motorjev iz Železnikov v Reteče pridobili še 600 m² površine.

Tudi v zadnjih letih smo potrebovali nove dodatne proizvodne površine. Začasna rešitev je bila namestitev opreme Electrolux za proizvodnjo sesalnih enot VM-3 v stari hali, kjer je do leta 2003 imel Indramat proizvodnjo servomotorjev. V letošnjem letu smo prenehali s proizvodnjo teh enot, tako da smo staro opremo delno odpisali, nekatere stroje prodali, rotorsko linijo pa predelali za proizvodnjo rotorjev 463.

S pravkar končano novogradnjo se je za montažo sesalnih enot pridobilo 1500 m² proizvodnih površin. V novi hali bomo proizvajali sesalne enote 463, 464 in 467 oziroma vse nove izpeljanke na rezu 463. Letos smo med kolektivnim dopustom v nove prostore že preselili najnovejšo montažno linijo.

Do konca leta bo dobavljena še statorska linija firme Atop, v katero bosta vgrajena nova navijalna stroja. Ostali stroji in transportni sistemi bodo rabljeni in generalno obnovljeni.

V začetku leta 2008 bo za proizvodnjo rotorjev novih sesalnih enot sestavljena kompletna rotorska linija iz predelanih in obnovljenih strojev linij Electrolux in Philips. Nabavljen in v linijo vgrajen bo tudi hladilni stolp, ki bo

Leto	Količina (mil. kos)
1998	3,7
1999	3,3
2000	4,0
2001	4,3
2002	4,9
2003	4,1
2004	4,7
2005	5,2
2006	6,4

PRVI

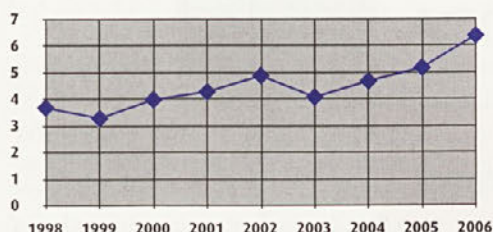
VEČJI SISTEMI GORIVNIH CELIC

Postavitev opreme v novi montažni hali

omogočal neprekinjen proces izdelave rotorjev. Obe liniji – rotorska in statorska bosta nameščeni v novi hali. Z dobavo oziroma predelavo te opreme bomo pridobili pogoje za bistveno večjo proizvodnjo novih sesalnih enot. V novi montažni hali bo zadosti površin za odlagališče polizdelkov in končnih izdelkov. Dani bodo pogoji za večjo urejenost in čistočo. Številni kupci imajo sedaj pripombe, da je naša proizvodnja preveč utesnena in da se material ne nahaja vedno na odlagališčih.

V novih prostorih je urejena klimatizacija, ki bo zagotavljala tudi po namestitvi kompletne opreme dobre delovne pogoje. Ohlajanje zraka je izvedeno s klimatom, ki služi tudi za dovajanje svežega zraka, ter s konverterji. Oba sistema imata 200 kW hladilne moči. Ogrevanje nove hale se bo vršilo s klimatom, konvertorji in radiatorji, kar bo zagotavljalo enakomerno temperaturo v celotnem prostoru. Izdelana hala je približno 1m višja kot stara montaža, kar bo ugodno vplivalo na dušenje hrupa.

Novi prostori nam dajejo možnost postavitve dodatne opreme, ustreznega materialnega poslovanja ter izboljšanja delovnih pogojev. To bo pozitivno vplivalo na zadovoljstvo zaposlenih in pripomoglo, da Domel ostane tudi v prihodnje eden glavnih proizvajalcev sesalnih enot na svetu.

Kot že večkrat omenjeno, v naših glasilih MOZAIK in tudi drugih javnih občilih, je bilo podjetje Domel v letu 2006 izbrano za vodenje Ciljno Raziskovalnega Projekta HyMIV – »Sistem gorivnih celic kot pomožni vir energije za zagotavljanje avtonomnosti vojaških vozil«, katerega naročnik je Ministrstvo za Obrambo v okviru Agencije za Raziskovalno dejavnost.

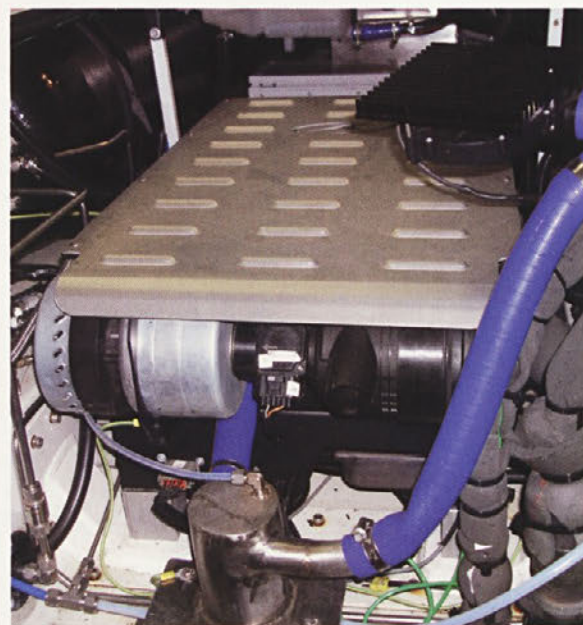

Aleš Markelj

V tem projektu poleg DOMEL-a sodelujejo še devet slovensko razvojno – raziskovalnih institucij in sicer: Institut Jožef Stefan, Univerza v Ljubljani - Fakulteta za strojništvo, Univerza v Mariboru - Fakulteta za elektrotehniko računalništvo in informatiko, TECES - Tehnološki center za električne stroje, Kemijski inštitut, Univerza v Ljubljani - Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Ljubljani - Fakulteta za elektrotehniko ter Leonardo, podjetje za razvoj, raziskave, trgovino in storitve, d.o.o.

V podporo temu projektu se je MORS odločil tudi za nakup treh komercialno dostopnih sistemov gorivnih. Naročilo, dobava in ostala logistika sistemov poteka preko našega podjetja, govorimo pa o sistemih gorivnih celic kanadskega proizvajalca Hydrogenics. Gre za dva sistema APU (Auxiliary power unit) moči 7kW - eden je nabavljen z namenom napajanja z vgrajenim hranilnikom stisnjene vodika kot nadomestek klasičnih električnih agregatov, drugi pa je nadgrajen z vgrajenim metalhidridnim hranilnikom stisnjene vodika in sistemom hidrolize. Oba sistema sta že dobavljena v Republiko Slovenijo, trenutno se nahajata na Inštitutu Jožef Stefan, kjer njihovi strokovnjaki v eksperimentalnem okolju izvajajo potrebna testiranja ter meritve različnih parametrov. Gre dejansko za dobavo prvih večjih sistemov gorivnih celic v naši državi, zato je pozornost strokovne in tudi širše javnosti temu primerna.

Tretji, najmočnejši od naročenih sistemov gorivnih celic, nazivne moči 30kW, je bil dobavljen v začetku tega meseca. Nabavljen je bil z namenom preizkušanja uporabe gorivnih celic kot brezprekinitveni sistem (UPS) in modulom za distribucijo moči. Ta zadnji sistem se trenutno namešča oz. integrira v enega izmed slovenskih vojaških objektov. Prav v teh dneh potekajo potrebna obrtniška dela ter integracija posameznih sklopov (gorivne celice, UPS, napeljava vodika, povezava elektro instalacij) v celotni delujoči sistem.

Ob predvideni slovesni otvoritvi novogradnje, dne 18. septembra 2007, smo nameravali zaposlenim in vsem ostalim prisotnim gostom na otvoritvi, predstaviti tudi delovanje in demonstracijo enega izmed obeh 7kW APU sistemov. Sistem je bil že pripravljen, vendar je predstavitev zaradi že znanih nesrečnih dogodkov odpadla. Kljub temu nam je, že takoj naslednji dan po poplavi, uspelo isti sistem prepeljati na Pomurski sejem v Gornjo Radgono, kjer smo, ob pomoči s strani strokovnjakov z Instituta Jožef Stefan, gorivno celico predstavili širši slovenski javnosti na mednarodnem sejmu »Sodobna obramba«, ki je potekal v dneh od 20. do 22. septembra 2007.

Andrej Šuštar

V Domelu se pogosto izvajajo razne presoje, tako s strani naših kupcev, kakor presoje, ki jih delamo interno sami. Včasih je lastnikom procesov, ki so presojani, neprijetno, saj se nekdo tretji zanima za njihove postopke, jim gleda pod prste in jih opozarja na odstopanja. Kaj pa so pravi nameni in koristi, ki jih prinašajo presoje?

Interne presoje

Sistem vodenja je v Domelu vzpostavljen na osnovi standarda kakovosti ISO 9001:2000, tehničnih specifikacij za avtomobilsko industrijo ISO/TS 16949:2002 in okoljevarstvenega standarda ISO 14001:2004. Definiran je v osnovnem dokumentu podjetja, v Poslovniku vodenja, ter v pripadajočih organizacijskih predpisih. Sistem vodenja moramo stalno preverjati. V ta namen se izvajajo interne presoje, ki jih imenujemo tudi notranje presoje. Gre za sistematično preverjanje uresničevanje zahtev sistema vodenja. Na presojah se ugotavlja:

- ali dejanska praksa odgovarja predpisom (skladnost s sistemom)
- so postopki primerni za doseganje ciljev (učinkovitost sistema)
- obstajajo možnosti za izboljšave (proces neprestane rasti)

Interno presojo izvajajo interni presojevalci, ki so ustrezno usposobljeni. To pomeni, da opravijo izobraževanje za presojevalce, ki ga morajo uspešno zaključiti z izpitom, ter opraviti testno presojo v podjetju. V Domelu imamo 48 internih presojevalcev in vsi so usposobljeni za opravljanje interne presoje tako po ISO 14001 kot ISO/TS 16949 ter ISO 9001. Sorazmerno veliko število presojevalcev pomeni pomemben Domelov kapital znanja in zavedanja pomembnosti svetovnih standardov kakovosti. Po drugi strani pa za omenjene zaposlene ni enostavno, da si morajo poleg rednega dela, vsakoletno vzeti čas in opraviti presojo, z vso pripadajočo pripravo ter nadzorom nad izvajanjem korektivnih ukrepov. Kvaliteten presojevalec mora dobro poznati procese v Domelu in njihove povezave, poleg ostalih znanj pa mora imeti tudi ustrezne komunikacijske vrline. Zato si vsi presojevalci zaslužijo posebno pohvalo in pozornost za pomembno delo, ki ga opravljajo za Domel.

Poznamo naslednje vrste internih presoj:

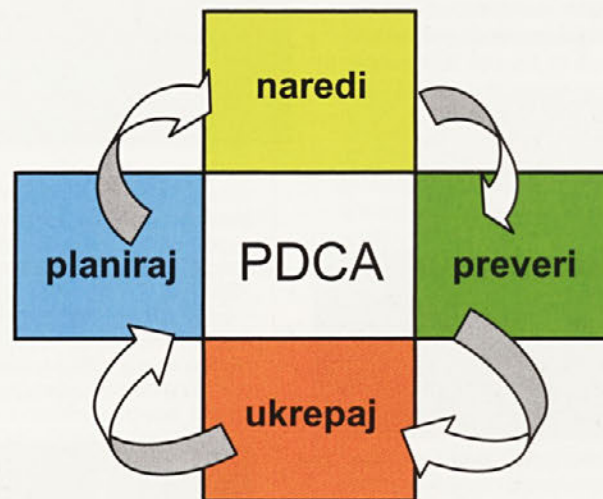
- presoja celovitega sistema vodenja
- presoja proizvodnega procesa
- presoja izdelka
- presoja sistema ravnanja z okoljem

Presoja sistema vodenja je najboljšežnja in se izvaja na vseh 24 procesih, ki jih imamo v

Domelu. Na osnovi letnega plana presoj se izdelata podroben program interne presoje s seznamom procesov, presojevalcev in presojancev (lastniki posameznih procesov) ter z napotki, katere točke standarda in poslovnika je potrebno preveriti pri posameznem procesu ter kateri organizacijski predpisi, navodila, specifične zahteve kupcev in ostale zahteve je potrebno preveriti med presojo. Pri vsakem procesu, kjer je to planirano, se hkrati opravi tudi presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001. Interna presoja sistema vodenja za leto 2007 se bo izvajala v mesecu oktobru.

Presoja proizvodnih procesov in izdelkov se izvaja predvsem ob novih procesih, oz. izdelkih, pri večjih spremembah na njih ali v primeru, da so na določenem procesu (izdelku) večji problemi z odstopanjem kakovosti. Tovrstna presoja se bo letos opravila prvič tudi v našem podjetju na Kitajskem.

Pod interne presoje pa lahko štejemo tudi presojo urejenosti in čistoče delovnih mest, ki so posebna kategorija in za presojo ni potrebno biti interni presojevalec.

PDCA krog stalnih izboljšav, imenovan tudi Demingov krog

Vsak proces mora delovati po principu PDCA kroga, ki se pri presoji preverja:

Plan (DO): Kako planirate vaš proces, postavljanje ciljev?

Naredi (ACT) – Kako se izvaja proces?

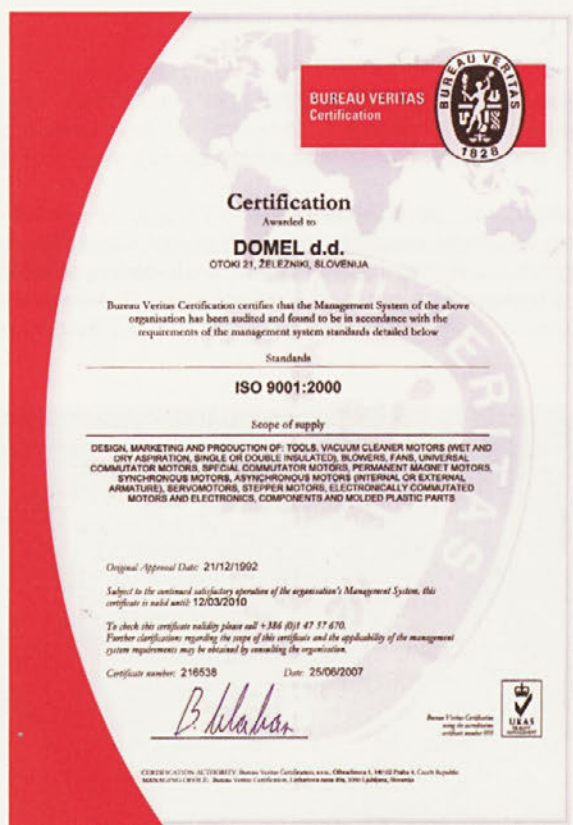
Preveri (CHECK) – Kako nadzirate in merite svoj proces, izdelke?

Ukrepaj (ACT) – Kako se izvajajo aktivnosti za stalno izboljševanje sposobnosti procesov?

Zunanje presoje

Poleg notranjih presoj, Domel izvaja tudi zunanje presoje procesa pri dobaviteljih. Zunanje presoje so tudi tiste, ki jih pri nas izvajajo kupci ali tiste, ki jih redno izvajajo certifikacijske hiše. Lahko pa presoje opravljajo tudi drugi. Kot zanimiv primer je presoja rizikov, ki jo je letos junija opravila Philipsova zavarovalnica AIG. Poseben pristop imajo kupci v avtomobilski industriji, kjer so presoje lahko zelo pogoste in natančne v predprodajnem obdobju. Gre bolj za vzgojo in pripravo dobavitelja in njegovega proizvodnega procesa, v izogib kasnejšim problemom v času redne proizvodnje.

Domelov dolgoletni partner je Bureau Veritas Certification (včasih se je podjetje imenovalo BVQI), ki nam je podelil že prvi certifikat za pridobljen standard ISO 9001 leta 1992. Redno vsakoletno nas

Certifikata standardov ISO 9001:2000 in ISO/TS 16949

Junija letošnje leto smo uspešno zaključili recertifikacijsko presojo ISO 9001 in ISO/TS 16949 ter prejeli nova certifikata, ki ob vsakoletnih kontrolnih presojah veljata do junija 2010.

preverjajo ali se držimo zahtev standardov. Posebej izvajajo presojo po ISO 9001 in ISO/TS 16949, ter posebej presojo po ISO 14001.

Zelo podobni postopki, kot so pri zunanjih presojah sistema vodenja, so tudi pri obiskih inšpektorjev, ki izdajajo ali preverjajo dovoljenje za uporabo certifikacijskih oznak na izdelkih, kot npr. CCC ali VDE.

Posebna vrsta zunanje presoje in izredno pomembna je redna letna finančna revizija. Letos je bila v sklopu finančne revizije izvedena tudi tridnevna presoja informacijske tehnologije.

Cilji in koristi presoj

Torej, če povzamemo, je glavni cilj internih in tudi ostalih presoj ugotoviti, ali so postopki obvladovanja skladni z načrtovanimi in če izvajanje teh postopkov tudi omogoča in zagotavlja učinkovito delovanje sistema, z namenom nenehnega napredovanja.

Presoje so vsekakor koristno orodje vodstva za izboljševanje procesov. Presoja je trenutek, ko se ustavimo in pogledamo, ali delamo prav. Presojevalci na presojah morajo biti korektni in profesionalni do presojancev, saj ne smejo presojati ljudi, ampak procese. S presojami dobijo lastniki procesov povratne informacije, ki dajejo osnovo za prave nadaljnje usmeritve. Presojevalec je ponavadi izkušen človek, ki ima široko razumevanje procesnega poslovanja in predlaga izboljšave, ki jih morda mi ne vidimo. Čeprav zunanji presojevalci ne smejo opravljati svetovalnih dejavnosti, v pogovoru z njimi prepoznamo pomemben vir napotkov in priporočil, ki nam lahko olajšajo poti do zastavljenih ciljev. Tu lahko navedem izkušnjo iz letošnje presoje za ponovno certifikacijo ISO 9001 in ISO/TS 16949. Kljub temu, da sta presojevalca iz Bureau Veritas pri nas odkrila 9 neskladij s sistemom, smo se z njima

veliko pogovarjali o primerni izvedbi korektivnih ukrepov za odpravo neskladnosti in lahko rečem, da sta nam bila v veliko pomoč pri rešitvi določenih problemov.

Sestavljamo mozaik

Ker pa je to članek za glasilo Mozaik, pa naj na koncu dodam še eno razmišljanje: Domel sestavlja mozaik zaposlenih. Vsak ima svojo vlogo, svoje odgovornosti in naloge. Vsak je pomemben. Ker vsak opravlja svoje delo, tako kot je načrtovano, celotno podjetje deluje in rezultat so kakovostni izdelki. Verjetno se strinjate, da bi vsak od nas lahko delal še malenkost boljše, bolj kakovostno, bolj učinkovito. Nihče ne more trditi, da je nehal rasti, se razvijati. Stalno se učimo novih stvari. In če se vsak posamezen delček le malo poveča, to povzroči veliko povečanje celotnega mozaika. Postanemo lahko odlični in uspešni, če bo vsak od nas naredil mogoče samo en korak več. Verjamem, da to znamo in da to zmremo. Tudi s pomočjo presoj, ki bodo izvedene v odprti komunikaciji in usmerjenosti na prave rešitve, tako na strani presojevalcev, kot presojancev.

Sam osebno vidim veliko izzivov, kako še izboljšati način izvajanja presoj, kako biti še bolj pozoren do internih presojevalcev, jih ustrezno nagraditi za delo, jim nuditi primerno obnovitveno izobraževanje. Izboljšati oz. poenotiti moramo tudi sistem izvajanja korektivnih ukrepov za ugotovljena odstopanja na presojah. Najpomembnejše pa je stalno vzdrževati in nadgrajevati sistem vodenja, ki bo omogočal, da bo Domel ustvarjal gibanje v smeri odličnosti s čimmanj trenja.

OD TLAČNE

LIVARNE ALUMINIJA DO MODERNE BRIZGALNICE BMC MAS

Zvone Torkar

V novem objektu, ki ga v teh dneh predajamo svojemu namenu, zavzema oddelek BMC mas 1400m², to je skoraj tretjina vseh na novo pridobljenih proizvodno-skladišnih površin. Ob tej priložnosti se je potrebno ozreti nazaj, kako je v Domelu sploh prišlo do proizvodnje teh plastičnih delov, še pomembneje pa je imeti vizijo za prihodnost.

V devetdesetih letih smo v tovarni zelo veliko razmišljali, kako povečati konkurenčnost programa sesalnih enot, da bi mu omogočili hitro rast. Eden izmed ukrepov je bil uvedba cenejšega materiala za jarme in okrove, kot je bil tedaj aluminij, predelan s tlačnim litjem. Po zgledu avtoindustrije, kjer je večina proizvajalcev svetlobnih parabol za žaromete takrat že prešla s pločevine na kompozitne materiale, je tudi pri nas padla odločitev, da ta material začnemo testirati v naših elektromotorjih.

Kompozitni materiali so sestavljeni iz poliestrskih smol, steklenih vlaken za ojačanje in polnila. Glavna predstavnika te skupine sta SMC (Sheet Moulding Compound) in BMC (Bulk Moulding Compound). Materiala sta praktično enaka, le da SMC vsebuje daljša steklena vlakna in v višjem procentu kot BMC. Iz SMC-ja se izdelujejo večji, ploščati deli s stiskanjem, BMC deli pa so bolj voluminozni in se izdelujejo predvsem z brizganjem. Ključni razlogi, da se je tedanji tehnični direktor mag. Janko Jelenc odločil za uporabo ravnog BMC-ja, so gotovo ležali v cenejši surovini, v prihrankih pri predelavi in naknadni mehanski obdelavi, kakor tudi v ugodnih tehničnih karakteristikah, kot so: manjša specifična teža - 2kg/dm³, razmeroma visoka trdnost in trdota, dimenzijska in temperaturna stabilnost, doseganje visoke točnosti in skoraj poljubne oblike pri predelavi ter majhna obraba orodij. Izkazalo se je, da je bila to prava izbira, saj smo v naslednjih letih zaradi omenjene odločitve beležili visoke prihranke.

S prvimi preizkusi se je začelo leta 1993 v Saturnusu in Krauss Maffei-ju, kot potencialnemu dobavitelju namenskih brizgalnih strojev. Istočasno smo začeli z intenzivnim razvojem orodij, ki so ključnega pomena za doseg dobrih rezultatov. Že v naslednjem letu sta bila nabavljena dva stroja in doma izdelana prva orodja. Kljub precejšnjim težavam v doseganju potrebnih toleranc, predvsem na ležajnih sedežih, je proizvodnja BMC okrovov in jarmov razmeroma hitro napredovala. V letu 1998 je bilo v proizvodnjo vključenih že 8 strojev, količina proizvedenih kosov iz BMC-ja pa je že presegala količino iz aluminija. Temu dejstvu je botrovala odločitev, da se livarna ravno na trideseto obletnico njenega delovanja zapre, stroje z delom vred preseli h kooperantu, v izpraznjenih prostorih pa vzpostavi brizgalnico BMC mas.

Brizgalnica v bivši livarni pa je že čez sedem let postala premajhna. V teh letih smo večino aluminija zamenjali z BMC-jem, ob tem, da se je količina sesalnih enot povečala skoraj za dva in pol krat. Število strojev je bilo potrebno povečati na dvanajst in zapolniti obstoječi prostor do zadnjega kotička, kar je imelo za posledico drastično poslabšanje delovnih pogojev. Poleg navedenih razlogov pa je bila potreba po novi, moderni brizgalnici skladna

tudi z odločitvijo, da program komponent-BMC deli in lamele- postane eden izmed novih prodajnih programov Domel-a, ki bodo omogočali njegovo nadaljnjo rast.

Poznane prednosti BMC-ja v primerjavi z aluminijem in nekaterimi tehničnimi termoplasti ter gibanje borznih cen aluminija in nafte v zadnjih letih so nas prepričali, da verjameмо napovedim o rasti trga kompozitov. Po zadnjih podatkih je v Evropi poraba SMC/BMC-ja okoli 280 tisoč ton/leto, predvsem v Franciji, Nemčiji, Italiji in Španiji in

to v naslednjih branžah: 39% avtoindustrija, 39% elektro in elektronska industrija, 16% gradbeništvo ter 6% ostalo. Poraba samo BMC-ja pa se vrti okoli 90 tisoč ton/leto. Mi ga bomo letos predelali slabih 2000 ton, kar predstavlja dobra dva procenta evropske porabe. V evropskem merilu smo torej majhen proizvajalec, vendar nam rastoči trg, naše znanje in izkušnje ponujajo priložnost, da postanemo veliki.

Z izgradnjo novih prostorov so se nam odprle možnosti za doseg tega cilja.

POŽARNA

VARNOST NOVIH PROSTOROV

Tone Rovtar

Ob pogledu na novozgrajen objekt si težko predstavljamo, koliko vgrajenih elementov take zgradbe je posledica zahtev požarne varnosti. Pot do končnega stanja pa je dolga in zahtevna. Osnovne zahteve so podane s študijo požarne varnosti, ki jo izdelata posebno usposobljena skupina strokovnjakov za to področje. Študija je izdelana na osnovi idejnega projekta, požarne obremenitve, predpisov, standardov in zahtev požarnovarnostne tehnike.

Požarna študija daje odgovore, kako bo v novem objektu rešeno:

- varna evakuacija,
- nosilnost konstrukcije v primeru požara,
- požarnovarnostne zahteve za materiale, s katerimi oblagamo objekt,
- omejitve možnosti širitve požara,
- odkrivanje požarov in alarmiranje,
- količina in vrste sredstev za gašenje,
- dostopnost intervencijskih vozil,
- organizacijski ukrepi (usposabljanje, prepovedi, kontrole in ostali ukrepi, ki so določeni tudi s požarnim redom).

Pri zagotavljanju varne evakuacije je upoštevano, da bo v pritličnih ali nadstropnih prostorih istočasno največ 50 ljudi. Iz tega izhaja, da mora biti izhod na prosto najmanj na dve strani, širine najmanj 1,2 m in pot umika ne sme biti daljša od 30 m.

Materiali, uporabljeni pri izdelavi zidov, stebrov, medetažne konstrukcije, strešne kritine, vrat in prezračevalnih kanalov, ustrezajo protipožarnim zahtevam po prepovedi sproščanja strupenih plinov v primeru požara.

Odpornost zunanjih zidov objekta in odprtine v njih so določeni glede na odmike sosednjih objektov in požarne obremenitve. Da se požar zadrži na čim manjši površini, je celoten objekt ločen na šest požarnih celic oziroma sektorjev (staro ime za celice). Te ločene celice so: proizvodnja BMC mas, skladišče, strojnica ventilacije, montaža in dvoje stopnišč. Požarna celica mora biti omejena z zidom odpornim proti ognju, odprtine v takem zidu (okna in vrata, požarne lopute v ventilacijskih kanalih) pa morajo zadrževati požar vsaj določen čas.

Če je zaznavanje požarov v času dela, ko so delavci prisotni, sorazmerno enostavno, pa temu ni tako v nočnem času in ob nedeljah in praznikih. V ta namen se v vse večje proizvodne objekte vgrajujejo avtomatski javljalniki požara. Javljalniki v primeru požara zaznajo dim ali toploto (odvisno od vrste) in javijo požar na zeleno mesto. V našem

podjetju se vsi signali o požaru prenesejo v vratarnico in vratar mora telefonsko ali z obiskom na mestu javljanja ugotoviti vzrok javljanja in v primeru požara javiti požar na center za obveščanje in določenim zaposlenim. Obvestilo o požaru pa lahko javljamo vratarju v vratarnico tudi preko ročnih javljalnikov požara, ki so nameščeni povsod tam, kjer imamo avtomatsko javljanje požara. Ročno javljanje s pritiskom na gumb praviloma pomeni potrditev požara, zato zaposlene tudi ob tej priliki prosim, da ne pritiskajo ali kako drugače poškodujejo tipk za ročno javljanje požara, če pa opazite poškodbo teh naprav, pa to sporočite v službo varstva pri delu. Naloga javljalnikov pa ni samo javljanje požarov na določeno mesto, ampak tudi zagotavljanje delovanja signala, ki omogoča lažje gašenje požara. V našem primeru, v slučaju, da se aktivirata dva avtomatska ali en ročni javljalnik, se signal prenese tudi na sisteme prezračevanja, tako da se ti ustavijo, zaprejo požarne lopute in vrata med posameznimi požarnimi celicami. S tem se zmanjša dovod kisika, ki je potreben za gašenje. Istočasno signal sproži sistem za odpiranje nekaterih svetlobnih kupol in zagon posebnega ventilacijskega sistema iz skladišča, da se s tem omogoči učinkovit odvod dima in

toplote iz objekta, ki ga požar zajame.

Vsak objekt je opremljen z dovolj propustno zunanjo in notranjo hidrantno mrežo. Če so zunanji hidranti namenjeni predvsem gasilcem, pa je notranja hidrantna mreža z zidnimi hidranti namenjena gašenju, ki ga opravijo zaposleni. Ne glede na to, da so proizvodni prostori opremljeni z zadostnim številom ročnih gasilnih aparatov, v primeru večjega požara, gasilnih aparatov hitro zmanjka, zato zaposleni morajo odklopiti električni tok in pričeti z gašenjem s pomočjo zidnih hidrantov.

To je le nekaj iz precej širšega spiska o vgrajeni požarni varnosti v novih prostorih. Mogoče kaže omeniti tudi ustrezno električno inštalacijo, ki v nobenem primeru ne sme biti vzrok požara. V objekt in opremo so vgrajeni tudi določeni elementi proti eksplozijske zaščite.

Sedaj, ko so prostori zgrajeni in v večjem delu tudi izkoriščeni, pa ne smemo pozabiti, da vsa ta oprema ne sme nikdar odpovedati in to ne glede na to, da jo bomo uporabljali le redko ali pa najbolje nikoli. To pa je mogoče doseči le s pravim odnosom do požarnega varstva, rednimi kontrolami naprav in usposabljanjem.

RAFKO

ERŽEN - INTERVJU

Katarina Prezelj

»Intervju bi pa tokrat naredili z Rafkom Erženom z Rudna,« je rekel urednik na zadnjem sestanku.

»Pa bi to ti, Katarina, naredila?«

»Ja, bom. Saj imaš v mislih Ambruščevga Rafkota, ane?«

»Ja, ja, njega.«

Vem, de je Rafko pustil v podjetju mnogo sledi. Dobrih. In da v današnjem času, ki je tako zelo drugačen (ni pa nujno, da tudi boljši), ni več takih vodij, kot je bil on.

Mislím, da sva imela oba malce treme, ko sem pozvonila na njegovem domu. On, ker ni vedel, kako bova to izpeljala, jaz, ker nisem bila prepričana, da imam pripravljenih dovolj vprašanj. Prijazen in topel sprejem je bil dovolj, da sem se v trenutku sprostila.

»Ja, kok čva zdej midva to nardit?« me je vprašal.

»Oh, veste kaj. Jest bi šla kar po vrst, če vam je prov. Za ene 70 let nazaj se vrniva, ko ste bili še fantič,« mu odgovorim. (Rafko bo drugo leto dopolnil 80 let.)

Rafko pripoveduje:

Rodil sem se na Rudnem, mami Mariji in očetu Francu, osmi po vrsti od enajstih otrok. Odraščal sem na kmetiji, kjer je bilo dela vedno dovolj. Pomagali smo pri kmečkih opravilih, pasli, seveda pa kdaj tudi kakšno ušpičili. Otroci to pač počnejo.

V šolo sem hodil v Dražgoše in prav dobro se še spominjam svoje učiteljice. Alojzija Jeglič iz Podbrezja je bila to. Precej slabovidna je bila, vendar smo jo vsi zelo spoštovali. Bila je res učiteljica na mestu. Brati pa me je naučil en fant, Jože po imenu, ki je stanoval pr' Markc na Rudnem. Kulturno se je udeleževal v Dražgošah in na Rudnem in sploh imel največ zaslug, da se je včasih na vasi veliko pelo.

Po štirih letih osnovne šole je prišla vojna. Takrat smo v glavnem pomagali doma. S Potokarjevím Matevžem sem delal v gozdu in pomagal pri spravilu lesa, kolikor sem pač lahko. Čisto po naključju sem se skupaj s

štirimi fanti znašel sredi dražgoške bitke, ko smo s sanmi spravljali drva k cesti na Rudno. Od doma smo šli v petek zjutraj in se vrnili šele v sredo okrog poldneva. (Rafko ima o tem napisane spomine, ki so bili objavljeni v zborniku Železne niti.) Trinajst let sem bil star takrat.

No, leta 1944 sem se šel učít kovaške obrti k mojstru Francu Hafnerju v Žabnico in spomladi, leta 1947, naredil pomočniški izpit.

Potem sem šel v Ljubljano na tečaj, da bi bil sprejet v delovodsko šolo. Bil je to neke vrste sprejemni izpit. Šolanje v delovodski šoli je trajalo dve leti, potem pa sem bil dodeljen v tekstilno tovarno v Medvode. Delal sem v oddelku vzdrževanja.

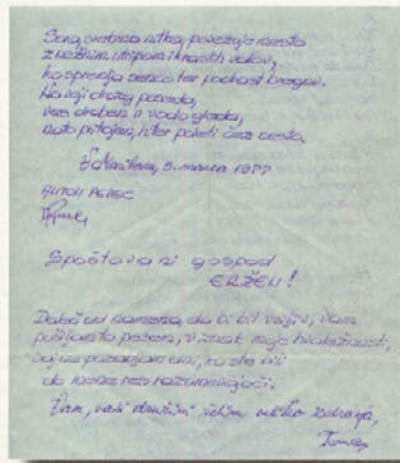
Sledila so tri leta vojaščine (graničar). Po odsluženem vojaškem roku sem se 2.2.1953 zaposlil v tovarni Niko, ki je bila takrat na Racovniku. Najprej sem delal v obdelovalnici – na skobeljnem stroju, rezkalnem stroju ... potem pa sem bil premeščen za vodjo oddelka – proizvodnja za izdelavo sestavnih delov. Takrat smo v Niku izdelovali centrifuge, mešalce, magnetne vžigalnike (magnetni vžigalnik je bil predstavljen celo Titu), elektromotorje, kolektorske motorje, razne elemente za cementarno ...

Spominjam se, da je prišla k nam na izobraževanje skupina fantov iz Loža. Učili smo jih orodjarskih in obdelovalnih del, risanja, tehnologije... Jaz sem jih učil tehnologijo obdelave. Tako so z našo pomočjo tam na njihovem koncu, kjer takrat ni bilo nobene industrije, ustanovili podjetje, ki ga danes poznamo pod imenom Kovinoplastika Lož.

Leta 1955 sem šel v planski oddelek, kjer sem planiral proizvodnjo za elektro sestavne dele.

Potem pa smo se preselili v novo tovarno Iskra na Otokih. Tam sem postal vodja tehnološkega oddelka. Spoprijemal sem se z načrtovanjem raznih delovnih postopkov. Skupaj s sodelavci smo iskali marsikatero rešitve. Moram reči, da nam je to za tisti čas res dobro uspevalo, glede na znanje, ki smo ga imeli. Takrat so se začeli pojavljati tudi prvi tekoči trakovi. Zelo dobro se spominjam prvega motorja na traku. Bil je to kolektorski motor 306 za šivalne stroje. Pozno v noč smo delali in preizkušali, kajti zjutraj bi se morala začeti delati redna serija. Jaz sem šel vmes domov malo spat, zjutraj ob pol 6 pa je bil že na vratih g. Žumer, češ, da bom ja prišel pravočasno.

Proizvodnja se je povečevala in s tem zahtevala veliko truda in napora vseh zaposlenih, saj stroji in oprema niso bili več ustrezni oz. so bili prepočasni. Velike težave so se pojavljale pri lakiranju rotorjev in trudil sem se, da bi to nekako izboljšal. Seveda se je našlo nekaj »nejevernih Tomažev«, ki so me radi malo podražili. Spominjam se, da sem bil neko popoldne v orodjarni, kjer sem tuhtal, kako stvar izboljšati. Pojavilo se je spet nekaj komentarjev na moj račun in Jože Torkar, ki je takrat delal tam, jim je rekel: »Pstite ga pr mer, de bo spravu naprej. K bo imel enkrat izdelan, boste pa govorl.« Potem sem imel mir in stvar tudi izpeljal do konca. Izdelali smo eno pripravo, kar je bilo za tisti čas dovolj. Delo je steklo in priprava se je uporabljala vse do nakupa novih lakirnih strojev.

Za to pripravo sem dobil nagrado takratne celotne Iskre, znašala pa je 400.000 dinarjev, kar ni bilo malo denarja.

V času službovanja v Iskri sem dokončal tudi dopisno strojno tehnično šolo.

No, in zadnje delovno mesto, ki sem ga opravljal v podjetju – vse do upokojitve, je bilo vodja proizvodnje sestavnih delov. To delo sem opravljal 19 let.

Delovanje strojev sem poznal, prav tako sestavne dele, ki smo jih izdelovali. Na žalost so bile zmogljivosti strojev premajhne in potreben je bil nakup novih, prav tako pa smo zaposlili nove delavce. Spominjam se nekega fanta, Tone Pevec mu je bilo ime in je prišel iz nekega zavoda v Mariboru. Prijeten fant je bil, le z živci je imel težave. Večkrat sem se ustavil pri njem, da sva malo poklepeta. Vprašal sem ga, kako se ima in debatirala sva o vsakdanjih stvareh. Ljudje to pač rabimo. Še danes hranim pismo, ki mi ga je poslal v zahvalo potem, ko se je upokojil. Celo pesem mi je sestavil.

Vsi smo se trudili, vsak po svojih močeh, da smo uspešno in dobro delali. Zgodilo pa se je včasih, da so v montaži že začeli z novo serijo, mi pa sploh še nismo dobili nalogov za sestavne dele.

Spominjam se tudi težav z žarenjem lamel na Danfosu, ki pa smo jih uspešno odpravili. Ta proizvodnja se je potem selila v Idrijo, kamor smo tudi veliko hodili pomagat.

Proizvodnja sama je bila pač v takšnem položaju, da je bilo treba velikokrat iskati rešitve za razne težave, ki so se pojavljale. Vsi so se zavedali, da je treba na tem delati, in vsi so pripomogli, da je delo čimbolj nemoteno potekalo, od delavcev do mojstrov. Sodelovali smo, kot je treba, bili smo povezani med seboj, ni bilo napetosti, znali smo se pogovoriti. Skoraj ni bilo primera za disciplinsko. Razen v nekaj primerih, kjer je bil posredi alkohol.

Da nam je uspelo vse narediti, se je bilo potrebno opreti na ljudi, s katerimi smo bili povezani. Proizvodnja sama je prispevala veliko predlogov in izboljšav, da sta bili zagotovljeni količina in kvaliteta.

Moram pa priznati, da je bila ob tolikšnem delu vedno prisotna neka skrb, da se ne bi zgodila kakšna nesreča, poškodba ali bogvedaj še kaj hujšega. Treba je bilo biti previden in marsičesa nismo mogli narediti, ker delo ni bilo varno.

Zelo zahtevni delovni procesi so bili tudi pri izdelavi sestavnih delov za vojaški program in pa za koračni motor, čigar proizvodnja se je kasneje selila na Indramat.

»Kdaj ste pa začeli izdelovati sesalne enote?« hitro vskočim vmes.

Žumrov Lojze je nekoč iz Amerike prinesel motor za sesalec. Po tistem smo se zgledovali. Računali, konstruirali, risali in delali smo na tem toliko časa, da smo napravili sesalno enoto.

Naj povem, da je g. Žumer veliko potoval in vedno je ob vrnitvi prinesel kaj s seboj. Nепrestano je prinašal predloge in izboljšave. Moram pa omeniti še nekaj ljudi, ki so večinoma zasedali vodstvena mesta in so izredno veliko pripomogli k razvoju in napredku. To so bili inženirji: g.

Noč – on je bil eden prvih strokovnjakov pri nas, g. Kolenc, oba Matevža Šmid, starejši in mlajši, g. Janko Jelenc, g. Preskar, g. Kočevar.

Dobro sem se razumel z vsemi, naj so bili to moji pod- ali nadrejeni. Z nikomer nisem imel težav. Pomoči mi ni odrekel nihče. Imel sem kar precejšnjo odgovornost in velikokrat so me klicali tudi popoldne. Vedno sem bil na razpolago. Zelo vesel sem, da smo uspeli stvari izpeljati skupaj, čeprav včasih v težkih, skorajda nemogočih pogojih za delo.

Gotovo so bile tudi kritike, saj stvar, ki je za nekoga dobra, za drugega morda ni.

V prav posebno veselje in čast pa mi je bilo, ko so na poslovilno zabavo ob upokojitvi (skupaj z Ladom Koblarjem sva jo imela v Podroštu) prišli vsi mojstri, razen enega, ki se je opravičil. To je bil še en dokaz, da sem svoje delo dobro opravil.

Kdo sploh rabi vprašanja ob tako zanimivem pripovedovalcu? Ampak, vseeno, pojdiva za konec malo ven iz »našega« Domela. Menda ste bili tudi inštruktor vožnje?

No, nisem bil ravno inštruktor. Samo takrat, ko jih je primanjkovalo, sem nekaj časa učil tudi vožnjo. Drugače pa sem predaval cestno- prometne predpise in to 33 let.

Tudi čebelnjak imate.

Ja, leta 1971 sem začel z dvema panjema. Sedaj jih imam 24. Nekaj časa sem vozil panje na pašo na Primorsko, ampak od tistih voženj ni bilo nič. Samo stroški in skrbi. Sedaj, zadnja štiri leta je pa bolje. Na panj pridelam 8-10 kg medu. Nekaj ga prodam, nekaj gre za nakup sladkorja in zdravil za čebele, ostalo za prijatelje.

Na koncu doda: Veliko lepih stvari sem doživel s svojo družino. Pa tudi žalostnih. Sinova smrt nam je življenje zelo spremenila.

Če bi bil še enkrat mlad, bi drugače živel. Bolj bi se posvečal svoji družini. Otrokom in ženi. Z Ivanko sva se spoznala na Jelovici. Na Mosteh. 48 let sva že poročena. Toda, življenje gre dalje. Vesel sem, da me bolezen ni ovirala pri delu. Sicer sem pred dvema letoma preстал težko srčno operacijo, toda danes se dobro počutim. To pa mi zadostuje.

Darinka Šekli

Letos smo našim študentom poslali obvestilo, da naj se prijavijo na razpis Domel čez 10 let. Nanj so se odzvali štirje naši študenti. Simon Rant je študent Fakultete za strojništvo v Ljubljani. Gašper Benedik je študiral na isti fakulteti in je sedaj že zaposlen v razvoju. Žiga Kovačič je diplomant Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani. Najmlajši pa je Aleksander Pirih, ki se šola na strokovni gimnaziji na Tehniškem šolskem centru v Kranju. Nagrade je podelila predsednica uprave dr. Jožica Rejec na srečanju s študenti, ki je bilo 4. julija v naši sejni sobi. Preden je vsakemu nagrajencu izročila uro, je naredila zanimivo predstavitev njegovega prispevka. Žal se podelitve ni mogel udeležiti Gašper Benedik, ki je bil na izobraževanju v tujini.

Na srečanju in podelitvi so bili prisotni skoraj vsi naši študenti. Tako se je pokazalo, da si študenti želijo takšnih druženj. Predsednica uprave jim je na začetku povedala nekaj o podjetju. Potem jih je pozvala, da naj vsak pove nekaj o sebi. Srečanje je potekalo v sproščenem vzdušju in študenti so v nadaljevanju postavili kar nekaj vprašanj. Zanimali so se tudi za naše podjetje na Kitajskem. Spoznali pa smo tudi, da naši študenti spremljajo delo našega podjetja tudi preko našega glasila. Vprašanje je bilo tako postavljeno tudi v zvezi s projektom uvajanja kompetenc v našem podjetju. Predsednica uprave dr. Jožica Rejec in Meta Habjan sta jim v zvezi s tem dali obširno razlago. Po dvournem druženju smo se razšli z obljubo, da se drugo leto spet srečamo.

Čestitamo nagrajencem prispevkov na razpis »Domel čez 10 let«. Upamo, da se jim bo na naslednjem razpisu s prispevkom pridružil še kdo od naših študentov. Tako kot sta zapisala dva nagrajenca. To je bila priložnost za posredovanje svojih idej zaposlenim v Domelu in priložnost svojim delodajalcem pokazati, v kakšnem podjetju hočejo ustvarjati svojo bodočnost.

V nadaljevanju so vsi štirje nagrajenci napisali, zakaj so se odločili, da bodo poslali svoj prispevek na razpis in občutja, ki so jih imeli ob prejemu nagradi.

Domel leta 2017

Naslov spisa je bil zame kot naročen, zato sem zgrabil ponujeno priložnost. Večkrat sem razmišljal o potencialih Domela in področjih, ki jih je možno izboljšati. To pa je bila idealna priložnost, da mladi na nekatere izboljšave opozorimo vodstvo podjetja.

Pa naj vam omenim nekatere izmed sprememb, ki sem jih opisal v spisu:

- Identifikacija zaposlenih preko zenic in obraza, namesto s kartico.
- Projektno delo izpolnjeno do te mere, da imajo člani projektnega tima iz večih oddelkov podjetja (razvoj, orodjarna, tehnologija, prodaja) pisalne mize kar na kolesih, da se lahko ob menjavi projekta usedejo skupaj in dosežejo maksimalno sinergijo (realnost v podjetju Trimo).
- Izdelava prototipov v nekaj urah od dokončanja 3D modela s pomočjo 3D

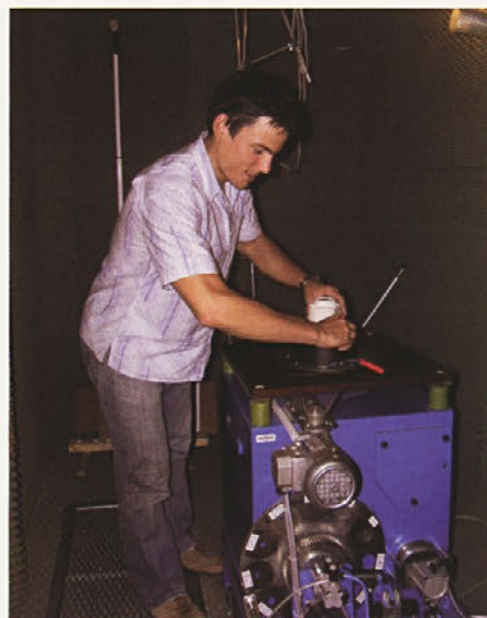
printerja (modra kmalu realnost za nas).

- Internacionalizacija Domela (tuji praktikanti, širitev firme na tuje trge).
- Novi dobičkonosni programi (medicina, robotika).
- Intenzivno patentiranje inovativnih izdelkov, ki je prisotno v večini uspešnih Hi-Tech podjetij (Krka, Lek, BSH, Akrapovič, Hyla ...).
- Garažna hiša.
- Prodaja standardnih elektromotorjev za manjše kupce kar preko interneta. Kot vemo, je možno za posamezen elektromotor zahtevati 10x višjo ceno kot v serijski proizvodnji.
- Psihološki in intelektualni testi pri sprejemanju novo zaposlenih zaradi lažje izbire ustreznega delovnega mesta (realnost v Iskratelu).

Večina opisanih sprememb je že realnost v uspešnih podjetjih doma in v tujini. Nekatere od idej se vam morda zdijo fantastične, vendar se nikoli ne ve ... kdo od vas si je leta 1997 predstavljal video klic in surfanje po internetu preko mobilnega telefona?

Zagotovo pa se ena stvar do leta 2017 ne bo spremenila. Na zapestju moje leve roke bom nosil višek tehnike izpred desetih let, neuničljivo uro Candino iz titana s safirnim steklom.

Gašper Benedik

Ko sem videl, da sem dobil pismo iz Domela, sem se takoj razveselil, kajti ne dobim vsak dan takšnega pisma. Ko sem ga prebral in videl, da gre za razpis, sem pomislil, da bi se lahko odzval nanj, kajti če že imam študentsko nagrado, zakaj pa ne.

Sprva nisem vedel, kaj napisati, saj sem študent šele dve leti in še ne vem dovolj dobro, kaj se bo v bolj oddaljeni prihodnosti delalo, in točno, v kateri panogi se po podjetje razvijalo. Nato mi je padla na misel ideja o aktualnih globalnih temah. Tako sem začel pisati in esej je bil hitro dokončan.

Prejeta nagrada mi pomeni veliko motivacijo in vzpodbudo za nadaljnje delo, saj sem bil zelo presenečen in vesel, ko sem jo prejel, kajti sploh si nisem upal pomisliti, da bom prejel eno izmed razpisanih nagrad.

Če bo v prihodnje še kakšen razpis, se bom pa z veseljem spet odzval.

Aleksander Pirih

Sprva nisem imel namena sodelovati v razpisu »Domel čez 10 let«. Tisti čas sem se namreč intenzivno ukvarjal z osnovnimi zahtevki diplomske naloge. Potem, ko se je rok za oddajo razpisa približal na 3 dni, pa sem si rekel, da tudi če ne bom v Domelu zaposlen 10 let, se čutim dolžnega, da svojim bodočim delodajalcem pokažem, v kakšnem podjetju hočem ustvarjati svojo prihodnost. In razpis »Domel čez 10 let« je bil krasna priložnost za prikaz mojega videnja.

Na to, da se kar najbolje pripravim in kar se da nazorno prikažem svoje zamisli, pa je pripomogel napis »Najboljši trije prispevki bodo nagrajeni! Naj povem kar po pravici, da sem hotel dobiti to nagrado, pa četudi mi ni bilo jasno, za kakšno nagrado se pravzaprav ženem.

Kasneje sem potem spoznal, da me sama nagrada niti ni toliko razveselila kot dejstvo, da sem bil za idejo nagrajen. To je res krasen

občutek, ki ga ne znam opisati z besedami, to je treba preprosto doživeti! Vendar pa tudi same nagrade ne gre podcenjevati. Ima namreč to vrednost, da kadarkoli jo vidim, se spomnim na tisto, kar sem ob prejetju te nagrade doživel.

Žiga Kovačič

Ko sem dobil po pošti obvestilo o razpisu "Domel čez 10 let", sem najprej pomislil: "Pa kaj ima to zveze s samo stroko v Domel-u?" Najprej se nisem imel namena odzvati na ta razpis. Po določenem času, ko se je v moji glavi dozorevala ideja o morebitnem odzivu na razpis, sem prav zaradi tega razpisa uspel najti skupne točke med mojim bodočim poklicem in mojim hobijem.

Po krajšem razmisleku sem spoznal, da smisel tega razpisa ni bilo samo preverjanje literarnih sposobnosti študentov. To navsezadnje sploh ni bistveno. Tako smo študenti dobili priložnost za posredovanje svojih

idej zaposlenim v Domel-u.

Lansko leto sem opravljal prakso v oddelku razvoja, kjer sem spoznal skupino »razvojniki«, ki delajo na avtomobilskem področju. Takrat sem spoznal, da Domel ni le tovarna, ki izdeluje sesalne enote. Res, da sesalne enote zavzemajo največji delež proizvodnje, ampak to še ni pokazatelj ozke usmerjenosti tovarne. To dejstvo me je relativno presenetilo in hkrati navdušilo.

V mojem spisu sem izpostavil dve stvari, ki jih pogrešam pri motociklizmu, ki je moj hobi. Že pri prvi uri vožnje motocikla v avtošoli mi je inštruktor rekel: "Simon!! Tak si kot kakšna novoletna jelka". Seveda - pozabil sem izklopiti smerokaze. Motocikli namreč nimajo sistema za avtomatsko izklapljanje smerokazov. To lahko pripelje do zelo nevarne situacije v primeru, da motorist pozabi izklopiti smernike. V Domel-u je znanje iz področja meritev. Le-tega bi lahko uporabili za razvoj in kasneje tudi za proizvodnjo nekega sistema za izklapljanje smerokazov na motociklih.

Druga pomanjkljivost pa se prav tako neposredno nanaša na samo varnost voznika enoslednega vozila v prometu. Na trgu je možno kupiti vse vrste zaščitne opreme. Le en del telesa, ki je ob nesrečah v cestnem prometu pogosto na udaru, pa ostaja že dalj časa nezaščiten. Govorim o ščitniku za trebuh in prsni koš. Profesionalni dirkači si pod kombinizon tlačijo peno, da ob morebitnem padcu ublažijo udarce v prednji del trupa.

Ideje torej so in le s trdim delom, dobrimi idejami in inovativnim pristopom jih bo peščico izmed njih možno realizirati-tja do leta 2017...

Kot nagrado za na list napisano moje razmišljanje sem prejel lično ročno uro. Za tako uporabno darilo sem Vam zelo hvaležen. Moram pa povedati, da ročne ure nisem nosil že od začetka najstniških let. Zato sem bil sprva skeptičen, če se je bom sploh lahko privadil. Pašček mi je bil nekoliko predolg in sem odšel k urarju, da bi ga mi skrajšal. Vprašal sem ga, če mi lahko kaj pove o tej uri, ki sem jo dobil v dar. Urar me je pogledal in rekel: "Nekdo vas ceni ... Jaz bi jo z veseljem dal na roko."

Simon Rant

OPRAVLJANJE

OBVEZNE PRAKSE

Darinka Šekli

V zadnjih letih v našem podjetju dela obvezno prakso veliko naših študentov, pa tudi nekaj neštudentov. Pred leti so prakso delali samo oblikovalci in študentje univerzitetnega programa fakultete za strojništvo. Potem so s prakso začeli tudi študentje visokošolskega programa fakultete za strojništvo in fakultete za elektrotehniko, ki so na šestmesečnem usposabljanju. Prakso so uvedli tudi za strojne tehnike. Na prakso pa vzamemo tudi kakšnega ekonomskega tehnika. Najkrajša praksa traja 9 dni, najdaljša pa 6 mesecev.

Tako smo letos že imeli na obvezni praksi še 4 študente visokošolskega programa strojništva, 2 študenta visokošolskega programa fizike, 2 študenta višje šole za strojništvo, 1 študenta višje šole za mehatroniko, 7 strojnih tehnikov, 2 orodjarja, 1 mehatronika operaterja in 2 ekonomska tehnika. Skupaj jih je bilo torej na praksi 23.

Letos smo prvič imeli na praksi tudi 2 študenta visokošolskega programa fizike, ki sta imela trimesečno obvezno prakso. Do sedaj nismo zaposlovali fizikov in tako so v razvoju ugotovili, da bi potrebovali več znanj tudi s tega področja.

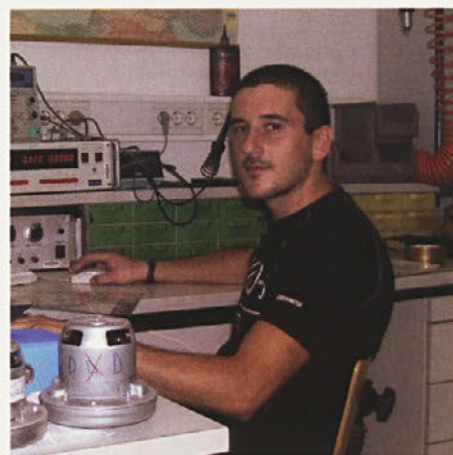
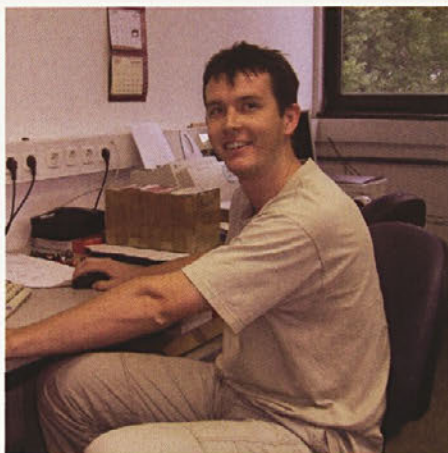
Oba študenta fizike sem prosila, da naj napišeta nekaj besed o tem, zakaj sta se odločila poslati prošnjo v Domel in kaj sta delala v času opravljanja prakse.

»Absolvent... O joj, pa še brez prakse.« Tako sem pomislil, ko je bilo potrebno napisati prošnjo za opravljanje trimesečne delovne prakse in upal, da podobno ne bodo (po)mislili tudi v podjetju, kamor jo bom naslovil.

Za Domel sem se med drugim odločil predvsem zato, ker sem že od drugih prijateljev in znancev slišal, da imajo zaposleni v podjetju posluš za študente, ker je podjetje dokaj blizu in nenazadnje seveda tudi zato, ker je ta praksa relativno dobro plačana. Ko je bila prošnja odposlana, sem že kar naslednji dan dobil vabilo na razgovor, na katerem sem bil potem dodeljen v razvojne laboratorije. Seveda je bilo prvi dan dela, tako kot že poprej na razgovoru, prisotne nekaj treme, po tem pa še nekaj strahu, kako bom vse to, kar so mi pokazali, takoj obvladoval. No, ker so v kolektivu, kamor sem bil dodeljen, zelo strpni in se zavedajo, da je delo z vsakim začetnikom zahtevno, je bilo potem vse skupaj lažje, tako da sedaj že poznam nekaj osnov merjenj zračnih karakteristik, hrupa, RFM, upornosti, temperature... Trenutno pa se največ ukvarjam z meritvami koračnih motorjev v klimatski komori.

Verjetno si vsak študent ali dijak, ki opravlja prakso, želi, da bi od tega čim več odnesel. Naj si bo to znanja, izkušenj, referenc ali poznanstev – vse to pride zelo prav tudi pri danes ne tako preprostem nadaljnjem iskanju zaposlitve v istem ali drugem podjetju. Skratka, zdaj pa: »Absolvent... O joj, pa še brez diplome...«

Miha Zupan

V učni program Fizikalne merilne tehnike je vključena obvezna trimesečna praksa, ki jo lahko opravljamo, kjerkoli želimo. Glede na to, da Domel d.d. ponuja možnost opravljanja prakse in je uspešno podjetje, odločitev, kje opravljati prakso, ni bila težka.

Delovno mesto sem dobil v pisarni, kjer kraljujeta Bojan Gaber in Iztok Mohorič. K dobremu vzdušju v pisarni pa izdatno pripomorejo še ostali zaposleni - Domen Vrhunc in pa še dva študenta na počitniškem delu - Andraž Vrhunc in Matej Pustovrh. Poleg s pisarniškim delom se ukvarjajo v tem oddelku tudi z upravljanjem preizkuševališča, kjer se testirata življenjska doba in vzdržljivost sesalnih enot redne proizvodnje kot tudi novo razvitih enot in drugih motorjev, ki jih razvijajo in izdelujejo v Domel-u. Preizkušajo se raznorazne kombinacije ščetk, kolektorjev, turbin, ležajev in paketov, da se določi optimalna kombinacija. Moje delo obsega priklop enot, meritve parametrov med testiranjem v preizkuševališču in po njem ter vnos podatkov v računalniško bazo in analizo dobljenih rezultatov. Vse te rezultate pa na koncu pregleda še Iztok, ki tudi poda končno oceno, ali je rezultat testa pozitiven, oz. navede, kaj se je pri testu pokazalo za neprimerno.

Opravljanje prakse in delo v tem oddelku je zelo prijetno, sproščeno in dinamično, kar mi zelo ustreza, tako da se zanimam za sodelovanje tudi v prihodnosti, če bodo možnosti za to.

Izidor Tušek

NOVI SKLADIŠČNI PROSTORI

Ko je uprava sprejela sklep o rušenju starega okroglega objekta in postavitvi nove hale, v kateri naj bi bil del prostora namenjen novemu skladišču, smo zaposleni v Skladiščno-transportni službi to sprejeli z velikim zadovoljstvom. Z novimi prostori bi se namreč rešili stare okrogle hale, v kateri je bilo med drugim tudi skladišče kartonske in lesene embalaže.

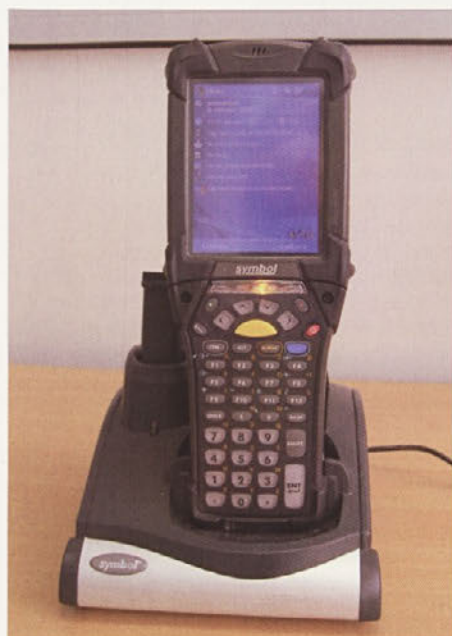
Jani Šolar
Vodja STS

V tem skladišču so bile razmere za delo dobesedno nemogoče, saj je napol zaprt prostor pozimi onemogočal ogrevanje, poleti pa so bile notranje temperature enake zunanjim, za nameček pa je bil prostor še povsem nefunkcionalen. Vedeli smo, da nas zaradi selitve embalaže na lokacijo skladišča Bukovica čaka težko leto, vendar vemo, da bomo v letu dni v novi stavbi, tega ni bilo težko izvesti.

Če pogledamo, kaj se je dogajalo v letu, ki je za nami, lahko rečemo, da nam je še celo vreme z milo zimo šlo na roke. Zavedati se je potrebno, da smo za leto dni izgubili več kot 1000m² pokritih prostorov, na Bukovici pa je teh le 700m², tako da je bilo potrebno veliko iznajdljivosti, da smo lahko kljub vsem težavam nemoteno oskrbovali proizvodnjo z embalažo.

V letu 2006 smo začeli s pripravami na uvedbo modula Warehouse management (WM) v SAP in uvedbo črtne kode. S tem postavljamo pogoje za realizacijo zahtev standardov in zahtev kupcev, predvsem s področja avtomobilske industrije. Ti nas ob izvedbi presoj opozarjajo na zahteve, kot so sledljivost, materialno poslovanje v skladu z načelom

FI-FO, urejenost poslovanja in prostorov. Zato smo sklenili, da v nove prostore preselimo skladišče surovin, v obstoječe stare prostore

pa namestimo embalažo, okrogla jekla in nekatere voluminozne artikle. Tam ostaneta tudi prevzemni oddelek in vhodna kontrola z ločenim prostorom za skladiščenje blokirane zaloge. Del prostora je namenjen pripravi vračljive embalaže (obseg se povečuje) za transport.

Sam projekt WM smo pripeljali do konca tik pred kolektivnim dopustom, tako da smo selitev izvajali med gradbenimi stroji in delavci Cestnega podjetja, ki so med kolektivnim dopustom na novo asfaltirali dvorišče med novim in obstoječim objektom.

Danes, po mesecu dni dela v novih pogojih in z novo tehnologijo, lahko ugotovimo, da se je urejenost in preglednost skladišča povečala, predvsem pa lahko poslujemo v skladu z zgoraj omenjenimi zahtevami. Podaljšali pa so se časi uskladiščenja in izdaj materialov, saj več reda zahteva tudi večjo natančnost, doslednost in disciplino pri delu. Enak učinek ugotavljamo tudi pri delu v prevzemnem oddelku, saj je od priprave in ustrezne opreme prispelega blaga v veliki meri odvisna pravilna izvedba nadaljnjih postopkov, le tako v novo skladišče pride material opremljen s pravimi podatki, kjer ga

skladiščnika s pomočjo ročnega čitalca črtne kode uskladiščita v regale in s tem tudi v sistem. Pri izdaji materiala iz skladišča pa poteka tudi takojšen odpis materiala, tako da je stanje zalog v sistemu vsak trenutek enako dejanskemu stanju. Od teh novosti v materialnem poslovanju pa ne bo veliko koristi, če na enak način ne bomo vodili materialov skozi proizvodnjo sestavnih delov in montažo do skladišča gotovih izdelkov in odpreme kupcu.

Samo prostor meri le 2/3 prejšnjih površin - 667m², saj je bilo potrebno v prostor ob skladišču namestiti še skladišče BMC mas, s katerim upravlja oddelek proizvodnje, in klima naprave, ki bi bolj sodile kam drugam kot pa v premajhen prostor zraven skladišča. Skladišče je z dvigalom povezano z oddelkom nove montaže, tako da so se skrajšale tudi transportne poti. Pridobili smo dve novi pisarni - za skladiščnike in vodjo STS.

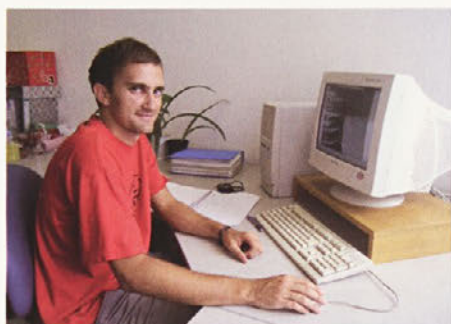
Naj se ob tej priložnosti zahvalim vsem svojim sodelavcem v STS za njihovo potrpežljivost in zavzeto sodelovanje v letu, ki je za nami, ko smo velikokrat bili na težkih preizkušnjah. Pa smo vedno zmagali in verjamem, da s takimi sodelavci tudi v bodoče ne bo težko zmagovati.

POLETNA PRAKSA

Darinka Šekli

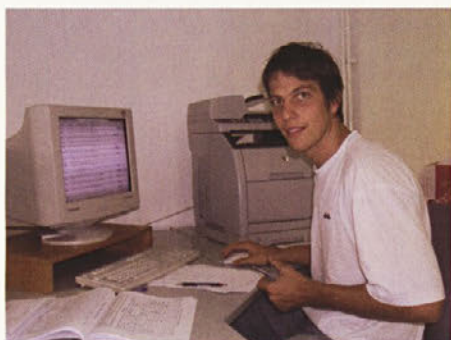
Poleti 2004 smo po dolgih letih premora spet začeli z izvajanjem tritedenske poletne prakse naših študentov. Na poletno prakso pa lahko pridejo tudi ostali dijaki in študentje strojne in elektro stroke. Srednješolci delajo prakso v glavnem v oddelku proizvodnje, študentje pa v oddelkih razvoja, orodjarne, tehnologije, področju kakovosti ... Letos jih je bilo na praksi 45, od tega je bilo 15 neštudentov. Nekateri so napisali kratke prispevke, v katerih poudarjajo, da se jim zdi praksa pomembna zaradi pridobivanja izkušenj in tako lažjega prenosa znanja iz teorije v prakso. Zelo veliko jim pomenijo tudi medsebojni odnosi in čas, ki ga jim zaposleni na določenih področjih namenijo. Koliko izkušenj lahko vsak posameznik dobi na praksi, je odvisno od sodelovanja obeh strani. Zaposleni imajo ogromno znanja, važno pa je, kako ga znajo, hočejo in zmorejo prenesti bodočim sodelavcem. Praktikanti pa lahko s svojim zanimanjem in zvedavostjo pripomorejo k temu, da to znanje tudi dobijo. Vsi pa smo mnenja, da praksa (pa naj bo obvezna ali poletna) pripomore k temu, da se spoznamo že v času študija in je potem po šolanju vključitev v redno delo lažja.

V podjetju Domel sem letos drugič opravljal počitniško delo, vendar letos prvič kot poletno prakso Domel-ovega študenta. Med tem ko sem lani večino delovnega časa preživel v orodjarni, kjer sem se naučil rokovati z različnimi zanimivimi orodji, sem letošnje poletje opravljal prakso v tehnološkem oddelku. Tu sem imel veliko več stika s tehnično dokumentacijo in tako spoznal nekoliko bolj administrativno plat strojniškega dela, ki pa je potrebno, da sploh pride do proizvodnje nekega izdelka. Med delom sem spoznal razne proizvodne in montažne linije, spoznal, kako iz polizdelka nastane končni proizvod, zanimivo pa je bilo opravljati tudi razne meritve, ki so se potem obdelale v laboratorijih. Sicer se mi pa zdi, da je poletna praksa zelo koristna za štipendiste, saj študent fakultete za strojništvo tu lahko pridobi veliko praktičnega znanja, katerega pa na fakulteti v taki meri ne moreš pridobiti. Poleg tega je ta praksa pomembna tudi zato, da se že pred zaposlitvijo spoznaš z delom in razmerami v podjetju.

Luka Trkulja

Letošnje poletje sem četrtič opravljal prakso v podjetju Domel. Prakso sem prvič opravljal v oddelku tehnologije, nekaj dni pa sem delal tudi v prodaji. Največ časa sem preživel za računalnikom, kjer sem urejal dokumente,

brskal po internetu za različni podatki, pošiljal elektronsko pošto, skeniral ter precej tudi na oddelku obdelave pločevine. S prakso sem letos zares zadovoljen, saj imam občutek, da po enem mesecu bolje poznam podjetje in tudi nekaj zaposlenih, predvsem prijazne tehnologe, med katerimi sem se zares dobro počutil. Opazil sem tudi, da mi sodelavci vedno več zaupajo in praksa je iz leta v leto zanimivejša. Vendarle pa sem vseeno dobil nekaj idej, kako bi bilo prakso možno narediti še bolj zanimivo in poučno. Ideje bom seveda poizkušal tudi realizirati. Pri tem mislim predvsem na študente, ki so na praksi v našem podjetju prvo leto in so zato tudi velikokrat nekoliko izgubljeni ali pa celo zapostavljeni s strani mentorja. Jaz sem zaenkrat imel srečo, še posebej letos, ko me je v šolo vzel Klemen Eržen in mi potrpežljivo razlagal o delu od tehnologije, orodjarne in proizvodnje pa vse do "štancarije" in kuhinje!

Blaž Benedik

Praksa v Domel-u se mi zdi zelo zanimiva a hkrati poučna. V elektro oddelku, kjer delam, se zmeraj kaj dogaja. Sodelavci so me naučili veliko uporabnih stvari, znanje iz srednje šole pa sem lahko uporabil v praksi. Všeč mi je, ker je veliko dela v različnih oddelkih in sem spoznal ter delal veliko različnih stvari. Veseli me to, da so si sodelavci zmeraj vzeli čas za moja vprašanja glede dela. Name je to naredilo zelo dober vtis in upam, da se še kdaj vidimo.

Mohor Bevk

Poletno prakso opravljam v Domel-u drugo leto zapored, saj me k njej zavezuje kadrovska študentska praksa, ki jo prav tako prejemam že drugo leto. Z njeno pomočjo si zmanjšam stroške šolanja in mi tako omogoča lažji študij.

Na prvi dan prakse sem se najprej zglasil pri Darinki Šekli, ki me je odpeljala do Franceta Groharja, vodje orodjarne. Ta pa me je naprej pospremil do oddelka žične erozije. Tam sem se spoznal s sodelavci, ki so mi na kratko razložili ter razkazali sam potek delovanja na žični eroziji. Dodelili so mi delo za strojem, s katerim sem prebijal izvrtine na različnih gravurah, nožih, surovcih ... Stroj izdelava izvrtino z votlo elektrodo, skozi katero teče voda. Po sami elektrodi pa prav tako poteka električni tok, s pomočjo katerega v material izžge želeno izvrtino. Samo delo zahteva uporabo kljunastega merila in branje risbe ter delo z urico za merjenje pravokotnosti. Spoznal pa sem tudi stroje za izrezovanje z žico, pri katerih

pa potrebuješ nekoliko več časa za osvojitve samega programa. Delo se mi je sprva zdelo zelo zahtevno, vendar sem se ga kmalu privadil ter ga z veseljem opravljal.

Znanje, ki sem ga dobil na praksi, mi bo tako pomagalo pri nadaljnjem študiju, saj sem spoznal različne postopke in tehnike obdelave kovin. Hkrati pa se zahvaljujem tudi vsem sodelavcem za pomoč pri delu in podjetju Domel, v katerem si pridobivam nova znanja, ki mi bodo v prihodnosti še zelo koristila.

Janez Virant

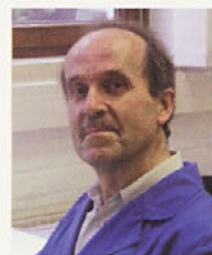

Najprej bi rad vse bralce prav lepo pozdravil in se jim predstavil. Moje ime je Andraž Šmid in sem študent Domel-a. Ker sem lansko šolsko leto (06/07) prvič prejel študentsko prakso, sem med poletnimi počitnicami moral opravljati obvezno prakso, pri kateri sem se lahko naučil zelo veliko, predvsem tistega, česar kar se med šolanjem na srednji šoli nisem mogel. Postavili so me v skupnico informatikov ter mi dodelili mentorja oziroma kot nekega učitelja in vodjo skozi mojo obvezno prakso g. Roka Debeljaka. Kot nov član skupnice informatikov sem pomagal pri reševanju različnih problemov, od administrativnih del z operacijskim sistemom Windows xp do menjave in montaže strojne opreme. Pri vsakem problemu sem se nekaj novega naučil, če ne drugega sem ponovil že znano in zmanjševal površnost. Na poletno prakso gledam kot na neko praktično šolanje med poletnimi počitnicami v podjetju, ki me študenta. Kot pozitivno izkušnjo pa moram poudariti zelo dobro prijateljsko vzdušje med informatiki. Polno dobrih besed in misli je med njimi in v takem vzdušju se lahko dobro dela.

Andraž Šmid

PRIJAVA

POŠKODBE PRI DELU

Janko Freljih
Služba varstva pri delu

Postopek prijavljanja poškodb pri delu v Domelu opredeljuje organizacijski predpis »Prijava nezgode pri delu«. V praksi pa pri prijavljanju prihaja do površnosti oziroma neupoštevanja določil organizacijskega predpisa. Z naslednjim prispevkom želimo zaposlenim predstaviti pravilno postopanje v primeru poškodbe.

Poškodba pri delu je posledica nezgode pri delu in je tista telesna okvara delavca, ki nastane zaradi trenutnega oziroma kratkotrajnega učinkovanja nevarnosti ali škodljivosti, sicer gre za bolezen. Za poškodbo pri delu po naši zakonodaji šteje poškodba, ki jo utrpi delavec:

- pri opravljanju dela,
- na redni poti od stanovanja do delovnega mesta in nazaj,
- na službeni poti,
- na poti da nastopi delo.

Vsak delavec mora svojega neposrednega vodjo del obvestiti o vsaki pomanjkljivosti ali nevarnem pojavu na delovnem mestu, predvsem pa o vsaki poškodbi pri delu, torej tudi o mikropoškodbi. Nemaokrat se zlasti pri manjših poškodbah dogaja, da delavec nadaljuje z delom, ne da bi o tem obvestil svojega vodjo, saj se morda niti ne zaveda morebitnih kasnejših posledic. V kolikor se pri takšni poškodbi v naslednjih dneh poškodovani del telesa razboli, delavec brez navedbe očitvidca te poškodbe ne more prijaviti.

Odgovorni vodja del je v primeru poškodbe, ki terjaja obisk zdravnika, dolžan poskrbeti za nudenje prve pomoči ter prevoz ali spremstvo poškodovanega do zdravnika. Odgovorni vodja del je hkrati dolžan zavarovati kraj nezgode zaradi kasnejše raziskave ter o nezgodi takoj, najpozneje pa v 24 urah, pisмено obvestiti službo varstva pri delu. Pisμένο obvestilo se izpolni na obrazcu št. 185 v skladu z organizacijskim predpisom OP 15.06.01..

V primeru poškodbe, ki se pripeti na poti na delo ali z dela, je dolžan neposrednega vodjo prav tako obvestiti poškodovani sam. V kolikor pa

ki hkrati služi tudi za urejanje bolniškega staleža poškodovanca in nadomešča nekdanji obrazec ER-8.

zaradi teže poškodbe tega ni zmožen, to stori tisti, ki za poškodovanca skrbi. Tudi pri prijavi poškodbe na poti na delo ali z dela je potrebno navesti očitvidca. Opozoriti velja, da služba varstva pri delu priznava samo poškodbe na redni poti na delo ali z dela, kar natančneje pomeni na točno določeni vsakodnevni relaciji in v okviru predvidenega časa redne poti.

Služba varstva pri delu mora vsako poškodbo, zaradi katere je bil delavec nezmožen za delo več kot tri koledarske dni, takoj prijaviti inšpekciji za delo, kar določa 27. člen Zakona o varnosti in zdravju pri delu. Poškodbo prijavi na obrazcu »Prijava nezgode - poškodbe pri delu« (Inštitut za varovanje zdravja RS, Inšpektorat RS za delo),

Postopek prijavljanja poškodb, ki je opisan v tem prispevku, je bil sprejet z namenom, da bi dosegli doslednost pri prijavljanju poškodb ter hkrati zagotovili enovit pristop prijavljanja za vse zaposlene. Upoštevat namreč moramo, da imamo v vseh družbah skupine Domel zaposlenih skoraj 1000 delavcev na treh različnih lokacijah.

Morda se zdi, da je tako dosleden pristop pri obravnavi poškodb nepotreben, vendar je nujen, kajti ravno poškodbe pri delu in nevarni pojavi so bistveni pokazatelji problematike varnosti in zdravja v podjetju. Poleg tega je glede na zahteve zakonodaje potrebno določene podatke o poškodbi pri delu pristojnim inštitucijam posredovati takoj.

Cilj takojšnje prijave pa je tudi boljša in hitrejša evidenca ter raziskava nezgode pri delu, zato zaposlene pozivamo, da se pri obveščanju dosledno ravnajo po navodilih iz organizacijskega predpisa.

ANKETA

NOVI PROSTORI

Katarina Prezelj

Kakšnega strašnega zanimanja ob gradnji novih prostorov, roko na srce, nisem kazala. Tu pa tam sem poškilila skozi okno na rotorski liniji 4. Zgolj iz firbca. Sem pač ženskega spola. Ko pa sem prvič vstopila v novo halo ... Vau! Tole pa je nekaj!

Prvi vtis je, moram priznati, precej pokvaril dobri stari DREAM TEAM (montažna linija 1), ki je sam, samcat stal tam sredi hale.

Po kolektivnem dopustu je bila slika bistveno drugačna. Montažna linija 10 je bila dokaz, da fantje iz Ozija niso imeli kolektivnega dopusta.

Seveda pa moram omeniti še, da so se v nove prostore selili tudi delavci iz plastike in skladišča.

Kakšno se jim zdi delo v novih prostorih in kako se v njih počutijo?

Takole so zapisali:

Kar se tiče samega prostora, smo na boljšem. Tudi zaradi klime je veliko lažje delati, z izjemo dela na okrovu, kjer pa preveč piha. Sprašujemo pa se, kje malicati, saj nas večina ne hodi v jedilnico in menimo, da bi se lahko našel primeren »kotiček«, kjer bi v miru pomalicali.

(ANICA, VALERIJA)

Klima je veliko boljša, težko pa ja vzdrževati red in čistočo zaradi hudega tempa dela in premalo ljudi na liniji.

Že res, da je nova hala lepša, večja, svetlejša in bolj zračna, je pa še vedno nekaj stvari, ki nas motijo: špranje pri vходу na stranišče; mojster nima svojega računalnika; prepovedano kajenje na balkonu v tem delu; onemogočen dostop s »kulijem« okrog linije; puščanje strehe.

(DELAVKE Z LINIJE 10)

Novi prostori so zelo v redu. Tudi oprema je kvalitetna. Upam, da bo taka tudi ostala, saj je za delovno uspešnost velikega pomena zadovoljstvo zaposlenih. Eden od faktorjev zadovoljstva pa so tudi delovni pogoji.

(FRANCI)

Sam prostor je na pogled v redu, vendar se še vedno pojavljajo začetne zagonske napake. Glede na dejstvo, da smo že kar nekaj časa v novem prostoru, menim, da bi se to verjetno že dalo odpraviti. To se nanaša predvsem na klimo in prezračevanje. Le-ta se namreč velikokrat izklopi, v prostoru pa v nekaj minutah nastane zadušljiv zrak, tako da moramo odpirati vrata. Toda, kadar deluje, nimam pripomb. Potrebno bi bilo nastaviti naklon loput za vpihanje zraka na mestih, kjer je sestava okrova, saj trenutna nastavev loput povzroča, da jim piha za vrat. Vendar prostor še ni dokončno urejen, tako da je za dokončno ocenitev prostora potrebno še malo počakati.

(ROBI)

Seveda je v novih prostorih čisto drugače delati. Temperature niso več tako visoke pa tudi zrak je bolj čist. Več je delovne površine in delovni pogoji so res boljši.

Večinoma so se moja pričakovanja uresničila, delno pa tudi ne. Vedeti pa moramo, da je to šele začetek in za realno oceno še ni pravi čas. Napake, ki so nastale, skušamo čim prej in dobro popraviti.

(ROBERT)

Delo v novih prostorih je že po prvih občutkih lepše in prijetnejše. Žal pa stvari, ki so nas že prej motile, ostajajo. Sama postavitvev linije v novi hali je dobra, tudi razsvetljava je veliko boljše kot prej. Zahvalil bi se vzdrževalcem, serviserjem in vsem, ki so vložili ogromno truda za prestavitvev linije in nam tudi vsakodnevno pomagajo, da linija »laufa« in nenazadnje tudi hvala vsem mojim pridnim delavkam. Zelo dobra ekipa!

(TOMAŽ)

PIKNIK

DOMEL 2007

Tako kot vsako leto smo se tudi letos zbrali na pikniku Domela v Selcih na igrišču Rovn. Piknik je bil 21. julija 2007. Bil je lep, vroč, sončen dan, kar je ugodno vplivalo na razpoloženje prisotnih. Že dopoldan so potekale športne aktivnosti, in sicer so bile na vrsti košarka ter finalna tekmovanja v nogometu in tenisu. Ves teden pred piknikom so potekala tekmovanja v tenisu, pikadu, streljanju z zračno puško, odigrani pa so bili tudi polfinale in finale v odbojki na mivki in polfinale v nogometu.

Janez Šmid

V nogometnem turnirju smo med moškimi dobili novega zmagovalca. To je ekipa Dream Team. V ženski konkurenci pa je bila ekipa Štokrlje nepremagljiva. V odbojki na mivki so najbolje odbijali člani ekipe Ritečmani 2 pri ženskah pa članice ekipe Prodaja. Pri Street Ballu je bilo nekaj poškodb, vendar so se vsi borili do konca. Tako je pri moških zmagala ekipa Razvoja, pri ženskah pa ekipa Ritečmanke 1. Kljub hudi vročini je bilo odigrano tudi finalno tekmovanje v tenisu, pri katerem sta bila najboljša Lado Hašič in Martina Zgaga. Pri streljanju pa sta imela najbolj mirno roko ter dober pogled Armin Tralješič in Lucija Benedičič, pri pikadu pa Aleksander Volf in Tatjana Prevč. Na vseh tekmovanjih je bilo obilo zabave ter seveda tudi tekmovalnega duha.

V popoldanskem času pa so se začeli zbirati še preostali udeleženci, ki so prišli na piknik in zabavo. Za glasbeni del in prijetno vzdušje je poskrbel ansambel Bohpomagej, za gostinski del pa gostinstvo Marin. Kot že leto prej so prireditve s kratkim programom popestrile tudi mažoretke iz Železnikov.

Sledila je podelitev pokalov, medalj prehodnih pokalov in nagrad za športne dosežke najboljšim tekmovalcem. Vse prisotne je pozdravila predsednica uprave ga Jožica Rejec, nato pa je sledila zabava pozno v noč.

Bil je prijeten dan, ki kar kliče, da ga drugo leto spet ponovimo.

Kolektorjeva pomoč Domelu iz Železnikov

25. september 2007

Koncern Kolektor je bil takoj, ko je bila ugotovljena razsežnost posledic neurja, ki se je v torek, 18. septembra 2007 razbesnelo nad delom Gorenjske in Primorske, odločen pomagati družbi Domel iz Železnikov, svojemu dolgoletnemu kupcu komutatorjev. Predsednik uprave koncerna Stojan Petrič je predsednici uprave Domela Jožici Rejec pomoč vročil na današnji novinarski konferenci v Železnikih.

Uprava koncerna Kolektor in družba FMR, kot njegova največja posamična lastnica, sta se odločila svojemu dolgoletnemu razvojno - strateškemu partnerju s 300.000 evrov vredno pomoč, pomagati pri odpravi posledic ujme. Po besedah predsednice uprave Domela Jožice Rejec je namreč ta kolektiv v neurju utrpel za več kot 10 milijonov evrov škode in to prav na dan, ko je načrtoval odprtje novih proizvodnih prostorov in predstavitev programa izdelave gorivnih celic. Ob tej priložnosti se je zahvalila vsem, ki so jim pomagali takoj po neurju iz proizvodnih hal odstranjevati nesnago in čistiti prostore, še posebej pa koncernu Kolektor, ki je s pomočjo zganil srca njihovih delavcev in poslovnih partnerjev, in z Domelom sodeluje od takrat, ko je ta začel s proizvodnjo elektromotorjev.

Koncern Kolektor se je po besedah predsednika uprave Stojana Petriča odločil za omenjeno pomoč zato, da bi z njo vzpodbudil tudi ostale Domelove dobavitelje, da s skupnimi tovrstnimi prizadevanji pomagajo

prizadeti družbi čimprej odpraviti posledice ujme in ji omogočiti normalno poslovanje v prihodnje. Po njegovem si mora v takih nesrečah, kot je tokrat prizadela Železnike in njegova podjetja, naše gospodarstvo, ki je majhno, med seboj pomagati. Zelo pomembno je, da se posledice v Domelu čimprej odpravijo, da zaradi tega ne bi trpeli poslovni odnosi s partnerji v tujini, in da pokažemo, da smo zmožni hitro in učinkovito premoščati težave, ki nam jih povzročata narava, je še poudaril Stojan Petrič.

Predsednik uprave Kolektorja Stojan Petrič v imenu koncerna in delniške družbe FMR vroča predsednici uprave Domela Jožici Rejec pomoč v vrednosti 300.000 evrov, ki jih bo ta družba porabila za odpravljanje posledic neurja.

KOLEKTOR

Kolektor Group d.o.o., Vojkova 10, 5280 Idrija

Tel: 05 3750 100, Fax: 05 3750 150, E-pošta: kolektor@kolektor.si

"Prijatelja spoznaš v nesreči"

*V preteklih dneh smo v Domelu spoznali,
da imamo veliko prijateljev.*

Iskrena hvala vsem!

V imenu kolektiva podjetja Domel
dr. Jožica Rejec

predsednica uprave

DOMEL[®]
Ustvarjamo gibanje